

Published and distributed under Permit (No. 739) authorized by the Act of October 6, 1917 on file at the Post Office of Boston, Massachusetts. By order of the President A. S. Burlison. POSTMASTER GENERAL.

The Lithuanian Weekly "SANDARA" Published by the Lithuanian National League of America. K. J. PAULASKAS Sec'y and Business Mgr. YEARLY SUBSCRIPTION RATES: In the United States \$2.50 To Foreign Countries \$3.00 "SANDARA" 327 E Street, Boston 27, Mass.

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS LAIKRAŠTIS

ONE CENTAL

No.46

So. Boston, Mass., Lapkričio (November) 16 d., 1922m.

Metai IX

Banga ir žemės Drebejimas

PILSUDSKIS BUŠIAS IŠRINKTAS.

Russija Pertraukė Ryšius su Lenkija

KARĖ FASISTAMS.

Protestuota prieš Prancuziją

LIETUVOS ŽINIOS.

ZEMĖS DREBEJIMAS IR BANGA.

Čili, pietinėje Amerikoje, baigus žemės drebejimas pridirbo milžiniškos blėdies. Kas valanda ateina žinios apie tą nelaimę, kurios galutinį pasekmį da nežinia. Kiek jau iki šiol sužinota, tai žuvo apie pusantro tukstančio žmonių ir tukstančiai žmonių sužeista. Žemės drebejimas palietė kokį tukstantį mylių, išgriovė dešimt tukstančių namų, išardė miestelius, kaimus ir turtingas plantacijas. Dešimties tukstančių liko be pastogės.

Mokslinčiai mano, kad Letų jų jurių dugnā turėjo sudijinti vulkano pajiegos, nes Čili krantā staiga uležio marių banga 300 mylių ilgio ir 50 metrų aukščio. Uležimas buvo staigus, taip kad niekas nespėjo prasišalinti, ir vilnis grįždama nunešė su saviem žmones, gyvulius, namus, tiltus ir tt. Penkis sykius paskartojo toksai uležimas. Šis žemės drebejimas duravo apie 4 valandas.

Nukentėjusiemis dėl žemės drebejimo ir vandens uležimo iš visur siunčiamos aukos.

PILSUDSKIS VĖL BUŠIAS IŠRINKTAS.

VARŠAVA, lapkr. 13 d. Vakar ėia pasibaigė rinkimai į Lenkijos Senatā. Rinkimai į Lenkijos Seimā pasibaigė nedėlioje, lapk. 5 d. Pirmutinis abelnas Seimo ir Senato posėdis bus lapkr. 28 d. Rikimuose į Seimā pas lenkus laimėjo "endeikai", tad ir buvo manoma, kad į Lenkijos prezidentus greičiau Paderewskis pateks, negu Pilsudskis, bet dabar, po rinkimų į Senatā, manoma, kad Pilsudskis vėl ar tik nebus išrinktas į Lenkijos prezidentus.

RUSSIJA SUSIPYKO SU LENKIJA.

VARŠAVA. Kilęs susikivirinimas Lenkijos su Russija daėjo iki to, kad tos šalys pertraukė diplomatinius ryšius. Susikirtimas iš to paėjo, kad Lenkija nenorėjo priimti Russijos atstovų Obelinškį kaip pilną Russijos pasiuntinį, vien tik kaip Russijos "diplomatinį atstovą."

Šis Russijos su Lenkija kivičas blogai atsiliespia į rengiamą Maskvoje nusiginklavimo konferenciją, nes ten kaip tik Russijos su Lenkija sutikimas turėjo laisvą svarbiausią rolę.

KOMUNISTAI PASKELBIA KARĖ FASISTAMS.

MASKVA, lapkr. 13 d. Trečia sis Internacionalas svarsto, kokios taktikos laikytis kovoje su fašistais, kurių idėjos labai plėčiasi Vokietijoje, Lenkijoje, Rumanijoje, Vengrijoje ir Čechoslovakijoje. Fašitizmas darosi tarptautinė pajiega, kurią buti-

nai reikia atremti, ir komunistai turį prieš fašistus tvirtai pasistatyti.

Vengrijos valdžia taipgi nustatė kovoti prieš fašitizmo apsi reiškimą Vengrijoje.

PROTESTUOS PRIEŠ PRANCUZIJOS BILIŲ.

PARYŽIUS, lapkr. 13 d. Vidaus reikalų ministeris įnešė bilių, kad svetimšaliams nebūtų valia turėti Prancuzijoje nejudintamas turtas ir kad jiems nebūtų valia samdyties namai ant ilgiau kaip devyneri mėtai. Atstovų butas vienbalsiai priėmė tą bilių lapkr. 6 d., ir dabar laukiama, ką į jį pasakys senatas. Svetimos šalys, drauge su Anglija ir Suv. Valstijomis, užprotestuota prieš tokį Prancuzijos sušalinimą.

PENKI UŽMUSĖ 108 ŽMONES.

MASKVA, lapkr. 13 d. Penki suareštuoti kriminalistai prisipazino, kad jie užmūsė 108 žmones, kad juos apvogus. Vieną kartą varduvų vakarėlyje jie užmūsė 18 žmonių. Kitą kartą jie išskerdė visą šeimynā iš 8 asmenų. Kituose atsitikimuose jie užmūsė po 4 ar 5 — visus, kiek tik ten budavo, kad neliktų liudininkų. Jie su savo žmogūdytystės darbu važinėjo po visą Russiją daugiau kai per vienus metus.

KOVA UŽ DEGTINĖ.

SYRACUSE, N. Y., lapkr. 13 d. Federaliai prohibicijos agentai ėia suėmė šešis vežimus su degtine, verta \$30,000. Vienok buvo daug šaudymosi, tikras mušis ant kelio tyruose laukuose prie Cape Vincent prie St. Lawrence upės, pirma nė kaip agentai galėjo paimti degtinę. Keturi vyrai, buvę prie degtinės vežimo, yra suimti, kiti trys pabėgo.

AL. FROMO (GUŽUCIO) 100-METINIS JUBILEJUS.

KAUNAS. Šimet sueina lygiai 100 metų nuo gimimo dienos Aleksandro Fromo, pirmojo lietuvių dramaturgo. Kaip žinia, Fromas po savo veikalais pasirašydavo Al. Gužučio vardu. Kauno valstybinis teatras Fromo jubilėjaus paminėjimui žada parengti spektaklį iš Fromo dramos "Ponas ir Mužikai." Kviečiamos ir kitos teatro organizacijos suruošti apvaikšiojimus. Nė Amerikos lietuvių teatralės draugijos neturėtų praleisti nepaminię Fromo sukaktuvių.

UNIJA LIETUVOS SU LENKIJA.

BOSTON, Mass. "Keleivio" No. 45, matyt, buvo išleistas dvi laidos: viena 8 puslapių, perdėm lietuviška; kita laidā 6 puslapių

—lietuviškai ir lenkiškai, maišyta.

Maišytoje laidoje stokuoja 3 ir ir 4 puslapio ir numeracija nū 2 pusl. šoka ant 6 p. Antras ir septintas puslapis yra ISTISAI LENKŲ KALBOJE. Antrojo puslapio dvi pirmosios skiltys pavestos skelbimui "Keleivio" burdingeriaus "Kuryer Codzienny'yo." Toliaus seka ilgas straipsnis "Odbudowanie Kolejnictwa na kresach wschodnich," kur pasakojama, kaip lenkai rengia geležinkelio stotį Viliujū. Penktasis "Keleivio puslapis taipgi vienas lenkiškas — ėia pora apysakėlių: "Krwiozerezy Kochanek" ir "Wygmana w Dzień slubu," ir Naujosios Anglijos žinutės, — žinoma, "poniškąja" kalba.

Ką "Keleivis" mano išleisdamas dvi laidas? Klaida, ar naujas pasidavimas lenkų propagandai?

LIETUVOS ŽINIOS

BAŽNYČIOS PROFANAVIMAS.

BIRŽAI. Ir ėia prieš rinkimus bažnyčia buvo pavirtusi mitingų vieta. Kunigai pradėdavo pamokslus iš šv. rašto, potam keikėdavo socialistus ir pabaigėdavo su raginimu balsuoti už kr. dem. partijų sąrašus. Laikė tokių pamokslų žmonės juokdavosi, šnekėdavo. "Atėjome," sako, "pasiklausyti apie tai kas yra naudinga dušioms, o girdžiame apie tai, kas yra reikalinga kunigams."

Ir ėia sienos namų ir tvoros margavo spalvuotais atsisaukimais. Vieni lipidė, kiti draskė. Prie nuplėšimo plakatų daug darbo turėjo žydų ožkos.

Ir ėia jau turime lietų, bet gaila, kad esama žmonių, kurie neturi supratimo apie jų kursą ir per tai buna vertelgų biauriai išnaudojami.

SMUKLĖS UŽSIDARO.

Ek. KRUONIS. Spalių mėn. 6 d. Kruonio valščiaus Taryba visais balsais nutarė uždaryti Kruonio valščiaus ribose visas girtuoklystės įstaigas. Tik dar turės susaukti visuotiną susirinkimą ir atsiklausti žmonių nuomonės.

Tam reikalui svarstyti susirinkimas šaukiamas lapkričio 6 d.

LITŲ STOKA.

Ek. LUOKĖ. Nemažą žmonių sudėjimą Luokės apylinkėj sudarė naujai išleistieji pinigai, visur reikalaujama litų, o nesant miestelijy banko, žmonės neturi kame jų gauti.

BULVĖS UZDEREJO.

Ek. SIMNAS. Alytaus apskr. Šimet šioje apylinkėje bulvės užaugo labai didelės ir daug po krumu. Nors vasara ir lietinga buvo, bet supuvusių bulvių mažai. Žmonės sako, kad seniai jau toks bulvių derlius buvęs.

TEATRAS.

Ek. VILKAVIŠKIS. spalių m. 22 d. "Pavasario" salėje Valstybinio teatro artistai — S. Pilka, P. Kubertavičius, N. Vosyliūtė ir N. N. atliko ėia sekančią programā: 1) "M-lle Fiti," G. de Mopasano 1 veiksmo veikalėlis, 2)

"Prieplaukoj," G. de Mopasano 1 veiksmo drama, 3) "Aprausčia žmona," A. Pleščojevo 1 veiksmo komedija. Publikos buvo apščiai.

SAVIVALDYBIŲ BYLA SU KLEBONU.

MESKUCIAI, šiaulių apskr. Vietos klebonas kun. Steišis pasiuntė "įsakymā" Valščiaus valdybai, kad ji nuimtų skelbimų vitrinā, kuri randasi rinkos aikštėje prie šventoriaus. Šiai atsisakius tai padaryti, pats su savo darbininkais nuigrivė į ją ir nuvilkė į savo kiemā, nežiurint viršaičio protesto ir tai, kad vitrina buvo išlipinta valščiaus skelbimais, savivaldybių privalom. įsakymais, Seimo rinkimų atsisaukimais, plakatais. Valščiaus valdyba nutarė dėlto atsitinkino kreiptis į apskrities Valdybā, kad ši patrauktų kleboną tieson dėl jo sauvališko ir neteisėto pasielgimo. Dabar Apskrities Valdyba pasiuntė bylą Valstybės gynėjui, prašydama patraukti kun. Steišį atsakomybėn sulyg Baud. Įst. str. 151 p. 2, kad jis pasiuntęs valščiaus valdybai įsakymo formoje raštā nuimti skelbimams tam tyčia pastatytā vitrinā, tuomi sauvališkai pasisavindamas jam nepriklausančias valščiaus prievoles; 2) sulyg B. Įst. 155 d. 1. ir p. 1. d. 2, kad tyčia kurstė kitus nuversdamas viešai, valščiaus valdybos viršaičiui draudžiant, lentā, nuėmė valščiaus skelbimus, privalomus įsakymus; 3) sulyg R. Įst. aprd. 3 p. (V. Ž. Nr. 16) — kad nuversdamas lentā, praisalino iškabintas partijų ir grupijų dėl Seimo rinkimų atsisaukimus; ir 4) sulyg B. Įst. str. 547 — kad nuversdamas lentā tyčia sugadino svėtimą turta, nusinešdamas gi, jį pasisavino.

TEISINGUMO MINISTERIJOS PASKYRIMAI.

Gautomis iš Teisingumo M-jos žiniomis, įvyko šie paskyrimai: Kauno apygardos Teismo kandidatas Juozas Krukauskas paskirtas eiti Ukmergės apskrities I nuovados teismo tardytojo pareigas. Kauno apygardos teismo kandidatas Petras Rybokas paskirtas eiti Panevėžio apskr. teismo tardytojo pareigas.

Kauno apygardos teismo kandidatas Pranas Vasiliunas paskirtas eiti Kedainių apskrities Grinkiškio nuovados taikos teisėjo pareigas. Buvęs šakių apskrities milicijos vadas Antanas Kudirka skiriamas Šakių apskrities teismo tardytoju.

Mariampolės Apygardos teismo valstybės gynėjo padėjėjas Juozas Bražinskis pristatytas respublikos prezidentui paskirti šiaulių apygardos teismo valstybės gynėju.

Kauno miesto ir apskrities II nuovados taikos teisėjas Aleksandras Gribauskas atleistas iš tarnybos.

KOMUNISTAI NUBAUSTI.

Kubiekis Jonas, laikračio "Pirmyn" redaktorius, Požėla Karolius, Grossmanas Karolius ir Losnauskas Juozas — už komunistinį priešvalstybinį ir antimoralį visuomenėje veikimą pa-

sodinti yra į koncentracijos stovyklā.

PAJAMŲ NEISSEKAMI SALTINIAI.

Kaune komendantos paskutinėmis dienomis nubausta už trukimą 30 girtuoklių 313 litų. Pavardės jų paskelbtos yra kaikuriuose laikraščiuose. Gera gal butų, kad ties komendantūrā Laisvės Alėja butų įtaisyta tam tikra vitrina, kur butų iškabintos tokių trukmadarių apsvaigėlių relovistų fotografijos. Gal nors tokia priemonė sulaukyti per daug jau įsivyravusį Kaune girtuoklių šlitenėjimą. Tai paskelbūt 30 pavardžių 6 rusiškos (antovaus) 2 vokiškos, kitos lietuviškos, lenkiškos, nei vienos žydiškos.

KEISTI VOKIEČIŲ TAUTYBES GYDYTOJAI IR JŲ UŽTAREJAI.

Nuo seniau užsilikę ar ne 4 Vokietijos piliėčiai gydytojai Sveikatos Departamento kviečiami atsisako laikyti egzaminus, kaip to Lietuvos Respublikos įstatymai reikalauja. Konsekvencija iš to tokia, kad Departamentas turi atimti jiems praktikos teises. Tie vokiečiai gydytojai paskundė savo atstovybei Kaune, ir ši jau reagojo — neleidžia musų gydytojū į Vokietiją.

KURAS BIEDNUOMENĖI.

Kauno miesto Valdybės žadama pardavinėti biednuomenėi malkos savo kainomis, po 5 metrų šeimynai. Norintieji malkų gauti užsirašo Kauno miesto valdyboj įnešdami 7 litus.

DUONA PAPIGINTA.

Kaune Koperatyvų Sąjunga užpirkusi grūdų. Tuom tarpu iš intendanturos "Paramos" kooperatyvai paskolinata 400 puđų rugių, iš kurių bus tuojau duona kepama "Paramos" kepykloje.

Kauno miesto Komitetas irgi užpirkęs apie 5000 puđų rugių ir gavęs iš intendanturos 1000 puđų rugių, iš kurių duona kepsis Krašto Aps. Ministerijos kepykloje. ("Liet. žinios.")

Ek. BUTRIMONYS (Alytaus apskr. Spalių mėn. 17 d. valsė.)

Tarpbos nutarimu įvažiuojantieji į Butrimonių miestelijy turę mokėti nuo kiekvieno arkljo ir raguočio po du centu. Sumos surinktos manoma paversti kelių ir tiltų taisymui.

AMERIKOS SPAUDA APIE LIETUVĀ.

Amerikonų užsisiinteresavimas lietuviais ir Lietuva nuolat auga. Amerikos laikraščiai kas kart daugiau ir daugiau domės ir tai prielankios domės kreipia į musų išėivijā.

Washingtono, Philadelphiajos ir kitų miestų dienraščiai padarė įvedyas Lietuvos atstovo V. Čarneckio ir jo padėjėjų; juriskonsulto Mastausko ir sekretoriaus Viniko. Visi Washingtono laikraščiai idėjo jų fotografijas pažymėdami, kad šiais lietuvių diplomatais padidėjo Washing-

tono rintiė draugija (Society). Atstovo Čarneckio fotografijā matėme ir kitų miestų dienraščiuose.

Beto tie patys Washingtono laikraščiai dabar aprašo arba bent pažymi Lietuvos atstovo viešus žingsnius.

Lietuvių politiniai mitingai, sąryšyje su šio'rudens rinkimais plačiai aprašomi ir antgalviuose pažymima stambiomis raidėmis, kad tai lietuvių mitingai (pav. Chicago "Post," Oct. 16). Kaikurių kolonijų lietuviai turi jau pilnas pilietybės teises savo miesto dienraščiuose, pav. Birminghame plačiai aprašomi lietuvių susirinkimai, išvažiavimai. Clevelando dienraščiai paminėjo Clevelando lietuvių besiruošimą apvaikšioti Vilniaus sostinės sukaktuves.

Washingtono ir Pensylvanijos kaikurie dienraščiai idėjo musų gerb. daalininko A. Žmuidzinavičiaus paveikslų galėrijos aprašymā. Tuos paveikslus p. Žmuidzinavičiaus nupiešė šiā vasarā — daugiausia Potomac upės reginius, Washington apie linkėse. Jie dabar išstatyti Lietuvos Atstovybėje.

Laikraščiai paduoda p. Žmuidzinavičiaus nuopelnus Lietuvos dailei, gi aprašydami jo piešimus pažymi, kad jo paveiksluose žymi įtaka Francuzų mokyklos, o taip pat rusų ir skandinavų, bet kad taip pat aiškus yra ir tautinės tverybos kryptys ir dėlto tie paveikslai esā labai interesingi.

Nemažai rašo laikraščiai ir apie Lietuvā. "Record" iš Bradford, Pa. ir "Times" iš Gastonia, N. C. tą pačią dienā spalių 17 d. idėjo tuos pačius žodis į žodį editorijalus, kurių ištraukas skamba šiaip:

"Bejiegė Organizacija. "Lietuva atsisakė teikti pagelbos Tautų Sąjungos komisijai, kuri buvo pasiėmusi nustatyti sienas tarp to krašto ir Lenkijos. Lietuviai netikėjo komisijos bepartiyvumu ir tur-but nei kiek nepaisys tos komisijos raportų, kuriuos ji galės pateikti.

Istorijoje dar nėra buvę silpnesnės tarptautinės organizacijos, kaip toji Tautų Sąjunga, besireimianti vien moraliais įtikrinėjimais, kad pasiekus rezultatus.

Daug rašoma apie Lietuvos naujuosius pinigus — ntus. Su malonumu visi laikraščiai pastebi tai, kad Lietuvos litai ir centai pritaikinti prie Amerikos valiutos.

Pasitaiko ir skaudzių dalykų. Amerikos lietuviai atsina, kad keletas metų atgal Amerikoje buvo pasirodė įdomuose paveiksluose drama, uzvadinta "Lithuania." (Motina su duktere užmuša naktį pakeleivį įsiprašiusį nakvynėn, kad jį apiplėsti; paskui pasirodė, kad tai buvęs jū brolis ir sunus.) Toji pasaka ar padavimas priimta iš kitos tautos, tik kaž kam užėjo galvon uždėti vardā "Lithuania." Dabar tas pats veikalas išleistas viename akte vaidinimui ant scenos; išleido Stewart, Kidd and Co., Cincinnati. Laikraštyje "San Francisco Journal" skaitome tos knygutės recenziją.

Liet. Inf. Biuras.

A.L.T.S. REIKALAI

NAUJI NARIAI ISTOJŲ I A. L. T. SANDARĄ.

Prie 25 kp., Chicago, Ill.:

Juozas Giraitis.

Prie 24 kp., Montello, Mass.:

Vincas Laurinaitis.

Prie 36 kp., Pittsburgh, Pa.:

Alizas Zosinas,
Antanas Bernotas,
Jurgis Šuminskas,
Juozas Laucaitis,
Jonas Ozūnas.

Prie 40 kp., W. Lynn, Mass.:

A. Latauskas.

KALĖDOMS BESIARTINANT

Artinasi Kalėdos. Tasai metinis laikas, kurį mes sulaukę siunčiame vieni kitiesiems pasveikinimus bei linkėjimus, perkaime ir teikiame draugiškos atminties dovanas, — žodžiu sakant, sulaukę tą laiką teikiame vieni kitiems visokeriopą draugiškumo sąjauką.

Bet turime nepamiršti, kad mums neužtenka tų pasveikinimų, tų linkėjimų vieni kitiesiems tarp savęs, — mes turime tinkamai pasveikinti ir apdovanoti ir savo tėvus, brolius, sesutes, gimines bei kaimynus mūsų tėvynėje Lietuvoje.

Turime nepamiršti, kad mūsų tėvai, broliai, sesutės, giminės bei kaimynai, laukdami Kalėdų, nekarta prisimena, ar sulauks kokią tinkamą pasveikinimą ir dovanėlę nuo savo sunaus, dukters, brolio, sesutės arba giminės bei kaimyno iš Amerikos, kuri jiems suteiktų didelę linksmybę, dėl kurios jie užmirštų visų metų vargus.

Tad mes, Sandariečiai ir "Sandaros" skaitytojai, pasistengime savo gimines apdovanoti, pasistengime juos tinkamai palinkinti per šias Kalėdas. Kadangi dabar sunkus gyvenimo laikas Amerikoje, tai auksų - sidabro pripirkę nepajęsime jiems pasiųsti. Gal kai-kuris, kiek išgalėdamas, pasiųs po kokią dešėką-kitą naujųjų litų, tai ir viskas.

Tai kas mums lieka daryti? Kaip tinkamiausiai ir geriausiai mes galime apdovanoti savo mylimiausius Tėvynėje? Man rodo, kad tinkama ir visiems prieinama dovana būtų užrašyti jiems laikraštį "Sandarą" visiems matams. Jie skaitydami "Sandarą" per visus metus, skaitydami kas savaitę, atsimis mus, kad tai yra KALĖDŲ dovana iš Amerikos. Argi mes galime būti tokiais šykštuoliais, kad pasigailėti tų 3 dolerių, su kuriais atsieksime savo giminėms didelį džiaugsmą per visus metus? Suteiksime jiems žinių ir apšvietos šaltinį, suteiksime jiems apšvietą, ir išauklėsime juose laisvos demokratijos idealus. Jie apšviętieji ir plačiau supratę pasaulio tautų gyvavimą, galės daug daugiau savo triūsą, savo apšvietą prisiųsti prie patobulinimo, pagerinimo Lietuvos Valstybinio gyvenimo. Jie per apšvietą ir susipratimą netik kad pageris savo gyvenimą: bet sykiu pastumės visą Lietuvą progreso keliu, užkirs kelią fanatizmo agentams ir žmogaus sąžinės tamsintojams. Žodžiu sakant, nustums tą juodą debesį nuo Lietuvos padangės, kuris mėgina uždegti laikyti šviesos saulutės spindulius.

Priegtam reikėtų kiekvienam sulyg išgalės pasiųsti ir knygų. Ypač A. L. T. Sandaros Kalendorių 1923 metams, kaina 25c. Juk apšvietai, tai didžiausias žmogaus turtas. Per apšvietą žmogus gali viską atsiiekti ir pagerinti savo gyvenimą.

K. J. PAULASKAS,
Sandaros Sekr.-Adm.

SANDARIEČIAI, SUKRUS- KIME!

Šiuomi atsišaukių į visus A. L. T. Sandaros narius ir nares, kad visi, kaip vienas stotume į darbą mūsų brangios organizacijos naudai!

Nudien gauname pranešimus, jogei mūsų idėjos draugai kur kas daugiau laimėjo užjūryje, t. y. Lietuvos seimo rinkimuose, negu pernai. O prie to laimėjimo ir mes čia budami išieivijoje prisidėjome biskutuką. Dar daug reikia darbo, kad paskleidus tą brangią demokratijos idėją Lietuvoje.

Tad nors kartą stokime visi į darbą! Seimas įvyks sausio pabaigoje — dar turime gražaus laiko pasidaruoti. Reikia rengti, kad šį seimą padarius kur kas našesnį organizacijai už praėjusius.

Turime stoti į grynai partijinį darbą per šiuos du mėnesius. Kiekvienas pasistatysime sau už pareigą nors po du narius prikaltinti. Tapkime visi per šiuos du mėnesius organizatoriais. Jeigu tą padarysime, seime pamatysime rezultata. Kalbinkime, kiek tik galėdami, skleiskime savo literatūrą visais galimais būdais ir visur. Sujungkime visas pajegas, nes mūsų broliai kovotojai už demokratijos principus Lietuvoje laukia didesnės paramos.

Nudien Lietuvoj klerikalų partija, prisidengus kryžium, nori užsmaugti demokratiją. Tik atsimekime ją: už teisingą patėmyjimą klerikalų klaidų, kovotoja už Lietuvos demokratiją gerb. Bortkevičienė nubausta net dešimts tukstančių auksinių. Klerikalai jau net nesigėdina senų lietuvių labai darbuotojų bausti. Ir jeigu mes čia išieivijoje nesidarbuosime, tai laikui bėgant negalėsime nę aplankyti savo senų tėvelių. Pasinaudodami Lietuvos žmonelių neapšvieta, visokios rūšies smugelinkai nori dar daugiau tamsyben nublokšti. Bet tas nepasiseks padaryti, jeigu mes visi stosime į darbą. Gyvendami laisvojo šalyje, Suvienytose Valstijose, mes turime progos pasidaruoti. Tad ir naudokimės proga.

Lai užviešpatauja demokrati- ja šios šalies demokratijos tėvo — Lincolnio ir mūsų tėvyskėje Lietuvoje!

Tad visi, kas tik kiek išgalime, stokime į Seiminį vaju. Tikiu, kad nei vienas pro ausis nepraleisite ir išgarsite šį trumpą atsišaukimą.

Dar turju priminti, kad nariai kiekvienas gerai apsižiūrėtumėt, ar užsimokėję pilnai mėnesinę mokesį.

Neužsimokėję bandykite tuo- jauis kuopos raštininkui priduoti, o jis pasiskubės į Centrą nusiųsti.

Tad visi valio į darbą labai mūsų organizacijos!

A. J. GOTAUTAS,

ALTS. vice-pirm., g. org. ir e. pirm. pareigas.

P. S. "Sandaros" N. 44 lapo mūsų gerb. sekr. K. J. Paulausko prieraišas po mano raštų. Gal iš narių kam atrodytų keistoka, bet dalykas ve kame: turėjau omenyje, kad suspėsiu į 43 numerą, ir pasiūčiau special delvery, bet turbūt pašto neveiklumu nespėjau į laiką ir tokiu būdu susivėlinu. (Daugel kartų buvo aiškinama, kad vidurinė "Sandaros" pusė, taigi toji, kur yra A. L. T. S. reikalai, subatoje prieš pietus eina spaudon, ir buvo daugel kartų PRASOMA nesivėluoti su raštais.—Red.). Čia turju priminti, kad gerb. sekr. K. J. Paulauskas, vietoj bereikalingai pri-

durti gan ilgoką pastabą, būtų keliais žodžiais pranešęs, kad susivėlinu. Juk tas buvo lengviau padaryti, negu suformuluoti pastabą visos spalτος.

Tą, žinoma, padarė mūsų gerb. Sekretorius iš greitumo, nes gan yra užimtas darbu.

Turiu pridurti, jogei nenoriu vaidyti jokių kelti su gerb. sekretorium šiam klausime. Baisiai nemyliu ginčytis su idėjos draugais už mažožiūs.

Tą pridėjau dėl aiškumo Sandariečiams. A. J. Gotautas.

IŠ CHICAGOS A. L. T. SANDAROS KUOPŲ APSKRIČIO VEIKIMO.

Apskričio darbuotė.

Susiorganizavus Apskričiai, tuoj imtasi už veikimo. Maršruto darbuotė sekasi gerai. Visose kolonijose, kur įvyko prakalbos, žmonių atsilankė vidutiniškai. Pritarimas liaudyj Sandariečiams pastebėtinai puikus. Mat čionai su Sandara neperdaugiasiai publika supažindinta. Todėl atsilankiusieji labai žingeidauja, kas ta per Sandara ir Sandariečiai.

Pirmos maršruto prakalbos įvyko ant 18-tos gat. kolonijoje. Publika gausiai atsilankė. Kalbėjo gerb. adv. St. Kodis ir Dr. Naikelis.

Antros, tai Cicero, Ill., Lietuvos Liuosybės Svetainėje. Publika atsilankė gal virš poros šimtų. Kalbėjo Petraitienė, Grišius ir Valančauskas. Aukų surinkta užtektinai padengimui lešų. Publika nuosirdžiai klausė apie Sandaros, kaip politinės stambios Amerikos lietuvių organizacijos, nuveiktus darbus tėvynėi Lietu- vai ir jos laisvės išgavimui. Taip ir toliau veikis ir kovos Sandarie- čiai, idant galutinai iškovojus mūsų broliams tikrą demokratišką laisvę. Ciceriečius užinteresa- vo šios prakalbos.

Trečios prakalbos įvyko West Side kolonijoje p. Meladožio salėj. Kalbėjo p. adv. St. Kodis, ir p. St. Grišius. Prelegentai stipriai užinteresuotai publiką ir yra manoma šioje kolonijoje suorganizuoti A. L. T. S. kuopą. Čionai stokuoja gerų veikėjų, bet taip kolonija yra nemaža.

Ketvirtos ir penktos prakalbos įvyko sykiu viename vakare dviejose kolonijose, Bridgeporte ir Town of Lake. Bridgeporte kalbėjo iš Valparaiso 'studentas ir žinomas rašėjas p. A. A. Tu- lysis. Jis kalba energingai, ir gerus įspūdžius daro klausytojuose. Antru kalbėtoju buvo University of Chicago moksl. B. F. Kubilius, kuris yra daug mums pa- sidarbavęs.

Abelnai imant, iki šiol viskas gerai pasisekė. Pabaigus marš- rutą kolonijose, Apskritys skubi- biai imsis už pozityvio darbo. Apskričiai būtu reikalas pasiųsti atstovą į A. L. T. Sandaros Seimą. Kuopos apie tai tegul pa- svarsto. Mums, chigagiečiams, butinai reikia atstovas pasiųsti.

Kražių Ksaveras.

IŠ A. L. T. S. Kp. Veikimo.

MONTELLO, MASS.

Pareiškimas.

Lapkričio 3 d. 1922 m. A. L. T. Sandaros 24 kuopa laikė mėnesinį susirinkimą, kuriame buvo apkalbėta centro vice-pirmininko atsišaukimas į kuopas, kad jam siųstų pareiškimus, kur- ios nori, kad but seimas apkri- čio mėnesyje, o ne sausio, kaip yra nutarta didžiūmos C. V. narij. Mes, A. L. T. Sandaros 24 kuopa, atrandame tokį vice-pirmininko gerb. A. J. Gotauto pasiūlymą žalingu mūsų organiza- cijai ir vertu papeikimu už dary- mą dizorganizacijos.

Ir mes pareiškiam, kad mes sutinkame su didžiūma C. V. narių perkėlimu Seimo į Sausio mėnesį.

A. L. T. Sandaros 24 kp. įga-

lioti parašyti šitam pareiškimui: Vincas Kaunas, 66 Porter ave., Brockton, Mass.

Adomas Jazukevičius, 187 Ames St., Montello, Mass.

LAWRENCE, MASS.

A. L. T. Sandaros 12 kuopa laikė savo burtaininį susirinkimą nedėlioje lapkričio 5 d., Urbšo ir Ko. kambaryje. Susirinkimas buvo gyvas, nes buvo gvilde- namų mūsų organizacijos reikalai. Tarp kitų nutarimų buvo gvilde- nama kaslink atidėjimo A. L. T. Sandaros seimo. Plačiai tapo ap- kalbėta, ar yra praktiška seimą atidėti iki sugrįš mūsų gerb. pir- mininkas V. K. Račkuskas iš Lietuvos. Tapo atrasta butinai reikalinga seimą atidėti ant to- liaus, ir 12 kuopa pilnai sutinka atidėti seimą ant toliaus. Taip gi kuopa protestuoja prieš vice- pirmininką A. J. Gotautą, kuris varo agitaciją per organą "San- darą" prieš perkėlimą seimo. To- dėlgi 12 kp. pareiškė gerb. A. J. Gotautui, idant liautųsi varęs agitaciją prieš perkėlimą seimo.

12 kuopa griežtai protestuoja prieš išsireiškimus tulj kuopų bei ypātų perkėlimui spaustuvės iš Bostono į Chigagą ir pareiškia, kad spaustuvė būtų palikta ant vietos Bostone, nes spaustuvės perkėlimas į Chigagą daug lė- suotų, o pasekmės būtų negeres- nės negu dabar yra.

Rašt. Feliksas A. Krenvavičia.

PITTSBURGH, PA.

Iš Sandariečių veikimo.

A. L. T. Sandaros 36-ta kuopa turėjo mėnesinį mitingą lapkr. 5 d. L. M. D. svetainėje. Į susirinkimą neperdaugiasiai susi-ėjo, nes tik apie 40 žmonių, bet Sandaros reikalai gana pasek- mingai buvo aptarti. Pirmiausia užgirtas Seimo rengimo Komisi- jos raportas, kad Seimą surengti sausio 25 d. Toliau Juozas Petraitis įnešė, kad žėdnas Sanda- rietis neatbutinai pasistengtų prirašyt po naują narį lig Seimo, pats pasižadėjo tris prirašyt. Taipgi visi labai linksmi jautės, kad pasisekė pralenkt Bostono 7-tą kuopą, todėl Pittsburgiečiai dabar turės skaitlingiausią nariais kuopą. Taip pat nutarta nu- siųsti atvirutes visiems nariams, kurių užsivilkusios mokesstys, kad visi užsimokėtų lig Naujų Metų pilnai.

Moters ir merginos, kurios priklausė prie 36-tos kuopos, įne- šė, kad joms būtų leista turėt kuopą vienų moterų ir merginų. Nutarta, kad moters tvirtų kuopą. Pagal A. Akelaitės pranešim- o, jų yra jau susirašę 12. To- dėl Pittsburgiečiams da bus gar- bė turėti pirmą kuopą vienų mo- terų. O žinant Pittsburgo moterų veikimą, kiek jos yra nuvei- kusios Raudonajam Kryžiui, Lietuviškiems kapams, paskiau- sia taip pat prie parodos, kuri buvo rugs. 24 d., reikia tikėtis, kad jos, sutvėrusios A. L. T. Sandaros Moterų kuopą, nuveiks milžiniškus darbus su Tautai.

Taigi tarpe Pittsburgiečių kopi- lniausia užviešpataus tikras tautiškas susipratimas, kaip tarpe vyrų, taip tarpe moterų.

Toliau buvo Centro Valdybos balsavimas. Vyrams įnešus, kad but kiek apkalbama, kuris kandi- latus kur tinkantesnis, p. A. Akelaitė patarė, kad nebut joki- os agitacijos varoma ir kad žėdnas balsuotų, už-ką kas ger-iau išmano. Taip ir balsuota.

Nepamiršta ir Piktpinigio pa- rinkti: surinkta buvo \$1.64. Pri- mta visi raportai iš Centro ir Politinio Iždo, tik P. Marmokas patėmijo, kad jis rinko ant lape-lių, o da ligišiol administratorius nepaskelbė. But geistina, kad tuo paskelbtu. J. Virbickas.

PASTABA. Gerb. Marmoko surinktas aukas gavome — labai ačiū. Pinigai yra perduoti Poli- tinaam Iždui. Vardu paskelbimus suvėluotas todėl, kad lankėme tam tinkamos progos prikergti

prie kitų P. I. reikalų. Aukojo sekančiai: J. Varnagiris \$1.00; po 50c.: W. Stašinskas, W. Valungevičius, P. Vilkas, M. Marmokas, A. Butkus, P. Marmokas, S. Raudonis; po 25c.: A. Vaino-rius, S. Bakanas, J. Samuilis, P. Stanišauskas, J. Bikinas. Viso \$5.75.

Surinko P. Marmokas, 17 Kirkpatrick St., Pittsburgh, Pa.

RACINE, WIS.

A. L. T. Sandaros 35-ta kuopa ruošia perstatymą lapkričio 26 d. 2 val. po pietų, Dania Hall prie State St. Bus lošiama "Vagis" vienaveiksmė drama ir komedija Jaunystės Karštis. Apart to bus monologai: "Pati pasileido" ir "Kunigas". Deklamacija "Mažas Piemenelis, didis vargdienelis", ką tik atvykęs iš Lietuvos, bus ir dainelių. Orkestra grieš laike perstatymo po vadovystę W. J. Patman. Kaip Sandariečius taip visus lietuvius kviečiame susirinkti. Rengėjai.

WEST LYNN, MASS.

Susirinkimas.

A. L. T. Sandaros 40 kuopos susirinkimas bus lapkričio 24 d., 8 v. vak. L. U. Kliubo svetainėje, 25 Camden St., West Lynn, Mass.

Gerbiamieji Sandariečiai, bro- liai ir sesutės lietuviai! praleidus vasaros karščius linksmai tyram ore ir gerai atsilsėję, dabar vėl stokime į darbą, tai yra lankyki- mės visi į susirinkimus, kalbin- kime savo draugus ir drauges, kad jie irgi nepasiklytų neprisi- dėję prie šios garbingos organi- zacijos, kuri vienintelė skleidėja tyros demokratijos lietuvių tarpe, tai vienintelė mūsų organi- zacija, kuri kovoja su visokio- mis tamsybės galybėmis. Kaip greitai mes ją išauklėsime į mil- žinišką kuną, taip greitai išnyks iš mūsų tarpo kaip juodi, taip ir raudoni apuokai.

40 kuopos Valdyba.

BROOKLYN, N. Y.

Susirinkimas.

A. L. T. Sandaros 1-os kuopos ekstra susirinkimas šaukiamas lapkr. 23 d. J. Ambraziejaus ofi- se, 168 Grand str., Brooklyn, N. Y., pradžia 8 val. vakare punk- tualiai. Malonėkite visi nariai susirinkti ir naujų atsivesti pri- sirašymui, taip pat bus balsavi- mas Centro Valdybos viršininkų ateinantiems metams ir rinki- mas delegato į busiantį Seimą.

Kviečia Komitetas.

IŠ LIETUVOS ŠAULIŲ SA- JUNGOS DARBUOTĖS.

St. Seimas jau atliko savo už- davinius. Jis išdirbo mus krašto valdymo formą, išleido įstaty- mus, priėmė žemės reformą ir konstituciją. Konstituciją priė- męs tuojaus paskelbė rinkimus jau į paprastą, 3 metams renka- mą, Parlamentą. Sujudų, sukru- to visos Lietuvos tautinės mažu- mos, kad kodaugiausia savo at- stovų pravedus į Parlamentą. Pradėjo agitacijos darbą ir pa- čioji lietuvių partijos. Musų pla- čioji visuomenė, reikia žinoti, da nepripratusi prie viešos agitaci- jos, todėl neįstengė šitime klau- sime orientuotis ir iš įvairių par- tijų aštrių ginčų išnešė sau ne- kokių įspūdį. Radosi nuomonių, kad gal visai nieko nerinkti. Čia kalbame apie kaimo bakažes. Tai Lietuvos šaulių Sąjunga, turėda- ma galvoj Tėvynės Nepriklauso- mybę ir žinodama momento svar- bumą, ėmėsi per Kultūros ir Pro- pagandos skyrių sparčiai darbo, kad prirengtų plačiusius mus tautinius sluksnius prie rinkimų. Šitam tikslui tuojaus atspausdi- no 25,000 egz. atsišaukimo "Lie- tuviai! Piliiečiai!" ir per savo bu- rivius paskleidė po visus Lietuvos kaimus, kampus ir buvo patal- pinta visuos Lietuvos dienraš- čiuose. Po to tuojau atspausdino

ir antrą atsišaukimą "Sustok, Perskaityk, Pagalvok," kurs vi- sur buvo išlipintas per 3 dienas prieš rinkimus. Toliau visą eilę atsišaukimų straipsnių jau tal- pino savo organe "Trimate." Ji nuosekliai sistematingai varė darbo akciją į rinkimus. Šaulių Sąjungai nerupi kuri partija lai- mės, didžiūmoje jeis busiman Seiman, by tik bus parlamentas lietuviškas, o jau lietuvių nepar- duos savo krašto reikalų. Todėl Sąjunga ir stengėsi spaudos ir gyvo žodžio keliu išaiškinti visos šalies lietuviams busimojo par- lamento rinkimų reikšmę ir jų pasekmę. Lenkų ir žydų laikra- čiai apšaukia šaulius šoviniztais. Bet čia nėra jokio šovinizmo ir nei antipolonizmo bei antisimi- tizmo, jei šaulių Sąjunga pildy- dama pareigą, ragina savo tau- tiečius eiti atlikti savo šventų pareigų.

Šitie visi atsišaukimai, kiek tenka patirti, labai geras pasek- mes turėjo, nes kaimas buvo po- pulariaii jomis informuotas apie rinkimus.

Veik prieš pačius rinkimus, ka- da visuomenė buvo įsupta rinki- mų agitacijos sukuryj, išėjo gy- veniman mus litas ir centas. Spekuliantai griebėsi nežmoni- kai išnaudoti naujos valiutos įve- didimą. Tuojau keliais šimtais nuošimčių pakėlė prekės kainas, o juodoji birža pradėjo leisti gaudus, buk busianti žema mus pinigų kaina ir tt., kad tik daugiau prisiplėšus pinigų. Ir čia šaulių Sąjunga griebėsi dar- bo, kad apsaugotų piliiečius nuo išnaudojimo ir kogeičiausiai įgyvendinti naują valiutą. Buvo išleistas atsišaukimas "Piliiečiai! Nesiduokit apgaut." Pakvietė ir kitų visuomeninių organizacijų atstovus bendrai pasitarti dėl šio- to reikalo. To susirinkimo nuta- rimu buvo pasiūstas tam tikras ministeriui pirmininkui raštas, kur kreipiama valdžios dėmesys ir nurodoma tam tikros priemo- nės tam reikalui. Savo organe "Trimate" pradėjo spausdinti vi- są eilę straipsnių šituo klausimu.

ŽINOMI FAKTAI APIE VĖŽĮ.

Dr. J. L. Campbell, pirminin- kas Georgijos valstijos medika- liškos draugystės vėžio komite- to, surinko sekančius dvyliką faktų apie vėžį.

Jeigu vėžys išimtas, kuomet tik prasideda, daugiau nebegrįš.

Visi vėžiai išgydomi į laiką. Gydytojai tą laiką vadina "prieš- vėžio" laikas.

Vėžys iš pradžios yra skaudu- lys arba kietas sutinimas, su pirštais užčiuopiamas arba aki- mis matomas. Jeigu tik žinotume vėžio persergėjimus, vėžys būtų išgydytas.

Devyniuose iš dešimts sergan- tiš nejučia skaudėjimo, kas yra nelaimė.

Vėžys prasideda kaip pasek- mės ilgo užsidėgimo. Jeigu pra- šalintas, vėžys nepasirodys.

Vėžys prasideda apie randos kraštą — kur randa ir udis suei- na. Jeigu randa prašalinta, vėžys nepasirodys.

Vėžys turi savo apsiereiškimus. Laikas ateis, kuomet žmonės ap- sipažįs su apsiereiškimais ir į lai- ką sugaus.

Viešos Sveikatos Biuras Wash- ingtone praneša, kad kasmet Su- vienytose Valstijose šimtas tuk- stančių žmonių vėžiu serga.

Viena moteris iš kiekvienų aš- tuonių, turinčių suvirš keturias- dešimts metų miršta nuo vėžio. Trisryk tiek moterų kaip vyrų miršta nuo vėžio tarp 35 ir 45 metų. Po tų metų proporcija ly- gi.

Kiekvienas suvirš 35 m. turė- damas sutikimą, skaudulį arba nepaprastą išmetimą tuoj turi eiti pas gera gydytoją. Jeigu tas gydytojas negali surasti priežas- tų eik pas specialistą.

Atidėliojimas kaštavo daugelį čiuose. Po to tuojau atspausdino

Reikalingas Laikraštis

Amerikos lietuvių vidurinės sriovės visuomenė, kuri teisingiausiai gina abelnai lietuvių reikalus, mažai turi laikraščius, nekabant apie dienraščius, kurių nei vieno neturime! Daugelis Sandariečių, kurie permato apšvietos žibintuvų trukumą, dažnai apkalba nepaprastą mūsų, kaippo idėjos žmonių, tą nelaimę, kuri daug ir labai daug kenkia mums.

"Sandaros" No. 45-tame š. m. pil. A. A. Tulys pareiškė rimtai, joguei Chicagos vidurinės sriovės lietuviams, kurių tame mieste nemaža priskaitoma, būtina yra reikalingas laikraštis. Anot jo, jeigu ne "Sandara" į Chicagą, tai nežiurint kas tokį laikraštį pradėtų leisti, tik bile nuoduotų darbininkų dvasioj. Pagalios pil. Tulys prisimena apie Joną Bagdžiuną, kaipo nebaisiausių žmogų laikraščio leidime (žinoma, tautininkams!).

Akyvaizdoje pil. Tulio, kuris žinomas Amerikos lietuvių tautininkų kaip pažangus žmogus, kreipia rimtos nuomonės į klerikalų agentą Bagdžiuną, turiu priežasties ir aš, kaipo Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros 25 kuopos Chicago, Ill., narys, tarti ir pareikšti žinojimą, joguei Chicagos ir visi Sandariečiai nesuiviltų.

Joną Bagdžiuną pažįstų ketveri metai laiko. Tas žmogus savo dvasioj yra klerikalas, bet kartais nuduoda tautininku (turbūt taip daro dėl biznio, nes turi Real Estate). Tautininkų, o labiau Sandariečių, idėjos jis nepripažįsta. Jam nei reikia kaipo klerikalui. Kartą, man girdint, jis pasakė: "Tautininkams dirb kaip arklys, tai gerai, o jeigu nueini pagelbėti ir katalikams, po tam negrįžk prie jų, nes nušvilps. Darbstų žmogų turėtų gerbt ir kelt dar augščiau, nežiurint kokioj partijoj jis darbuojasi, tik bile lietuviams!"

Tai ve kaip kalba "tautininkas"! Faktas, joguei to žmogaus dvasia klerikaliska; o skura mai-noma sykiais šeško, sykiais žmogaus. (Kuomet nueina pas klerikalus ir jiems diaba, tuomet — "šeško" skura prisidengia). Čia jis tautininkus šlykščiai niekina, o klerikalus "nekaltais avinėliais" palieta. Daugiau.

Bagdžiunas ir vyčių generolas Kaulakis, kuris turi šokią tokią spaustuvėlę, peritais metais, tai yra 1921 metais, tarėsi ir rupinosi leisti "Chicagos tautininkams" savaitraštį. Buvo betveirų ir bendrovė tam tikslui. Dėja, ištikrųjų pasirodė, joguei iš tautininkų pusės mažai rado rėmėjų, išskyrus vyčių generolus, kurie pritarė p. p. Bagdžiuno ir Kaulakio planui — taikėsi pasinaudoti iš tautininkų savo partijos naudai. Veltui. Chicagos tautininkai, o labiau Sandariečiai, tuos vyčių generolus bei jų darbus pažinojo — nesidavė pasinaudoti.

Dabar regis norima "pradėtas darbas laigt." Vėl tasai pats Bagdžiunas kalkuriems Sandariečiams garsinasi — išieisias jiems laikraštį, tik nesibijokit parent! Atsargiai su tuo žmogum, kuris kaip dirbo taip ir dirba klerikalams, nors kartais pas tautininkus ateina pašnypinėt!

Kad Bagdžiunas yra dar klerikalas ir klerikalams dirba, štai faktai, kuriuos ėmiau iš "Sandaros" No. 35-to ir No. 45-to š. m. Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros organe. Chicagos Sandariečiai, kurie norėjo surengt demonstraciją pagerbimui Suv. Valstijų už pripažinimą Lietuvos kartu su klerikalais, rašo:

"Klerikalai, gavę telegramą, tuo datu slapstus susirinkimus ir taipogi daro derybas su pažangiąja lietuvių dalim (tas tik-tai daroma, kad sutrukdytų pa-

žangiuosius). Tuo pačiu laiku daro visokias intrigas, bet visiems kinkos dreba, kas čia iš to išeis. Laikui bėgant jie pasigau-na (ar nusamdo, kaip čia kaiku-rie sako) Joną Bagdžiuną (pažangiečių pramokintą, kaip rengt apvaikščiojimus). Bagdžiunas, nors be šmeižtų iš vienos pusės, "Draugas" su savo purvų vežimu iš kitos pusės, na ir pradėjo darbą tokį, kokį gal kaimo bobelės neturėtų drąsos daryti, ir jau jie manė, ar bent sakė, kad jau viskas jų šalyje.

"Jau nekartą Chicagos klerikalai buvo gavę per žandą nuo Sandariečių ir kitų pažangųjų lietuvių, bet šį kartą tai jau negana, kad spyrė jiems į užpakalį, bet tas svarbiau, kad tas daroma ant visada. Nors kartą chicagiečiai priėjo prie galutinio supratimo, kad su klerikalais be-reikalingas laiko gaisinimas kad jų Bagdžiunai, Mikelonai ir kiti tam panašūs nepajiegs dau-giau suvaryti pažangesiųjų į klerikalų varžą."

Kitas korespondentas, aprašydamas tautininkų ir socialistų su klerikalais konferencijų įspūdžius, sako:

"Šios (trijų partijų) konferencijos pirmininku buvo p. J. I. Bagdžiunas. Tačiau tautininkams ir socialistams apleidus konferenciją, p. Bagdžiunas pasiliko tik su katalikais ir jiems pirmininkavo iki galui."

Viršminėti faktai aiškiausiai patvirtina, joguei Bagdžiunas tikras klerikalų pastumdėlis, jeigu jis taip svarbiau atsitikime, kaip lietuvių apvaikščiojimas varden Suvienytų Valstijų dėlei Lietuvos pripažinimo, paliko tautininkus ir nuėjo klerikalų apvaikščiojimą vadovauti! Iš to žmogaus didesnio cinizmo tautininkams nereikia laukti!

Taigi, jeigu Chicagos tautininkai, o labiau Sandariečiai, rengiasi išleisti mūsų visų idėjos laikraštį (o Chicagoj tautiškos dvasios laikraštis būtina reika-lingas), patartina rinkti spēkas ir paramą, jeigu nėra dar gata-vo kapitalo, daugiau tikrų lietu-vių. Ir, kad laikraštis bei jo pa-kraipa visuomet priklausytų nuo tautininkų. Gali but ir Bagdžiunai ir kiti klerikalai rėmėjais tautiškos idėjos žibintuvo (laik-raščio) — bet niekuomet tauti-ninkai neturi pasiduot, joguei jie būtų silpninami tame darbe, ir klerikalai arba jų agentai, išvil-loję pinigų, tyčiotųsi, statytų žabangus mums!

Siandien, kuomet partyviškai dirbam, ir kada klerikalai ant mūsų šunis kart taikosi, nusilenkt butų didžiausia skriauda. Paėmę didvyrišką drąsą, privalo-me organizuotis, stiprinant mu-sų idėjos spēkas — be klerika-liškų dumblių — kad rupestingai dirbdinti mūsų darbai naudingai tvirtų Lietuvą. Voras.

Muzikų Matas.

Rudens Metu

Beržo šakos sulingavo
Ir liudnu balsu dejavo,—
Kad šalčiai arti.

Žali lapai sušlamėjo,
Kiti — kristi net pradėjo,—
Šalnos pakirsti.

Lapai gelto, žemėn krito,
Ir viršunė jau nulinko,—
Nuo vėjo žiauraus.

Beržas vysta, liusta, alpsta,—
Gailios ašaros jam krinta,—
Net akys jo raust.

Beržas skundžias,—verkia, rauda
Liudną dainą pina, audžia,—
Iš skausmo gijų.

O pušelė tiktai juokias,
Linksmi ošia ir tyčfojas,
Iš beržo skausmų.

KAIP AŠ MOKINAUSI.

Apie mokslą gali kalbėti kiek kas nori, gali prirašyti didžiausių knygų, vistiek mokslas pasilieka savotiškas, ir kas vienas kitokiau su mokslu susigiminiuoja. Aš suradau mokslą beskaitydamas įvairiausių raštus. Ir čia visatą iš eilės aprašysiu, kad atiduoti pagarbą tautiečiams, kurie nepasigailėjo laiko ir pajiegy parašyti naudingų knygų.

Į Lietuvą atėjau 1887 metais. Ir begyvendamas ant gražaus kalnelio ant Lėvenės kranto — Pasvalio miestelyje, motina pradėjo leisti į mokyklą iš "Elementoriaus" pas kaimyną Petrauską, apie 1891 metus. Čia aš išsimokinau pažinti raides, ir paskaiityti poterių, nors jokio supratimo dar neturėjau, budamas tokis jaunas Lietuvos gyventojas. Keletas vasarų paskiaiu vėl išvarė mokyties "Aukso Altoriaus" pas kaimyną Misiuną, tą su didesniu pasisekimu į vieną žiemą perskalinau, ir nuo to laiko bažnyčioje skaitydavau "Aukso Altorių," kaip kokis didvyris.

Žinoma, kad daug kartų prasiausi į mokyklą, kur mačiau didžiausią pasisekimą, bet motina ir potėvis Kastantas Jankauskas priburliudavo įvairiausių poterių... Tuomet nuo mokyklos pasimečiau svajoti. Bet, tarnaujant už piemenį 1897 metais Skrebotiško kaime, nuo kaimynų šiviekų ir Baltulių išsimokiauruš raides, kiek paskiaiu, 1901 metais bumant už pusbėrnį Pamaiškių kaime, nuo kaimynų Pauglių išsimokinau visai gerai rusiškai skaityti.

Apie tuos metus pas vieną brostvininką susiradau "Šventą Istoriją," ir tą po keletą kartų nuo galo iki galo išskaičiau. O 1904 metais jau skaičiau "Vilniaus žinių" apskelbimą. 1905 metų pradžioje gavau laišką nuo brolio Dominiko Javoiso iš Rygos, kame dar nemokejo rankos rašto skaityti, bet tuojau suzi-nojau tokį senį — Karpuską, to paprasiaiu, parašė "abecė," ir į keletą dienų išsimokinau, ir broliui nurašiau laišką, kad noriu važiuoti į Rygą. Ir ant Velykų, tą pačią metų, jau buvau Rygoj. Jalis. Brolio draugai — J. Sauka ir J. Lingis — turėjo išsiprenu-meravę "Vilniaus žinias," ir aš jas skaitydavau kas numerį, o už kiek laiko pats tapau pusinin-ku J. Sauko, ir net ant mano vardo buvo užrašyta — A. Javoiša. Aš tuomet jau ėmiau jaus-tis kaip kokis pulkauninkas. Ir kas nežino, kiek "Vilniaus ži-nios" duodavo naudingų priedų knygučių — jas visas perskaičiau.

Bet to nebuvo gana. Brolis tu-rėjo pažintį su daug gerų žmonių

Čia tuojau paputė kitokis vė-ir buvo "Rygos Lietuvių Pašal-pinės Draugijos" narys. Aš jo vardu indavau knygas iš skai-tyklos. Kiti įvairios rūšies "na-čialninkai" prinešdavo įvairiau-sių Amerikiečių laikraščius, ir vis tų numerių, kurių cenzura nepraleisdavo. 1906 metų vasa-rą mano mylimiausias laikraštis tapo "Naujoji Gadynė," ir į šią laikraštį pirmą korespondenciją parašiau. Ant Kalėdų 1906 metų vėl sugrįžau į Pasvalį, ir čia vi-sus kaimus išlandžiau platinda-mas "Naująją Gadynę," "Zari-ją," "Skardą," "Valstybės Du-mos S.-D." atsišaukimus, ir įvai-riausia pirmėivišką literatūrą, už ką daug kartų gavau mušt. nuo įvairių raudonsilių, ir ka-lėjimuose pasikankyti. Bet pri-silaikant savotiškos gudrybės, viskas ant gero išėjo...

Prie tų visų kėblumų, moks-las ėjo savotiškais keliais. Ry-goje 1906 metais pirmučiausia kliuvo gera knyga: D. "Trumpa Senovės Istorija," kurią net ke-letą sykių skaičiau, kad gera. viską perprasti. Pasvalyje 1901 metais iš geresnių skaičiau — P. Nėris: "Trumpa Geografija ar ba žemės aprašymas," P. A. "Pasikalbėjimai apie Dangų ir Žemę," J. Andžiulaitis: "Euro-pos Istorija," 1908 metais — Šer-nas: "Apie Žemę ir kitus sve-tus, jų buvį ir pabaigą," S. M.: "Kaip sutaisytas žmogaus ku-nas." 1909 metais — Šernas: "Etnologija, arba mokslas apie žemės tautas," Šernas: "Gamtos pajiegos ir kaip iš jų naudotis," J. Gabrys: "Trumpas Lietuvos aprašymas," J. A. Giedraitis: "Šventas raštas arba biblija nau-jo įstatymo."

O jau tū mažesnių knygėlių ir panašaus turinio straipsnių, tai reiktų vežimais krauti — tų ne-miniu. Neminiu romanų, apsa-kytųjų, nes tie šlamštai moks-lui visai nepriklauso, nors pasi-skaityti prie tam tikro upo yra labai malonu. (Vadinti belletris-tiką "šlamštų" netinka, nes gera apysaka yra taip pat svarbi žmo-gaus išlavimui, kaip ir gamtos mokslų knygos.—Red.). Aš labiau mylėlavau skaityti P. Vai-čiaičio, Jovaro ir šiaip eilių rinki-nius, kurių daugybę buvau išsi-mokinęs užgargaliuoti: "Kas nor-tamsai ir turčiams tarnaut," ar-ba "Atsisakom nuo senoj svei-to..." Vargiai iš lietuvių kas atsi-ras, kas butų tiek daug perska-itęs įvairiausių raštų ir trumpų raštelių, kuriems taip jau kuomet atiduosiu pagarbą.

Taip sunkiai reikia kovoti su tamsa, nuo senovės viešpatau-jančia lietuvių tautoje ir nešioti įvairiausių paniekos užvardžių:

MUSIŠKIAI PAS KITUS

Bostono Universiteto Tiesų Mokykla pakvietė savo studentus parašyti mokyklai Himną. Studentas Nadas Rastenis parašė se-kantį:

SCHOLA LEGUM (LAW SCHOOL).

Born in glory, clad in virtues,
Stand aloof like golden shrine;
As the years are slowly passing,
All Her deeds increase and shine.
Tides are coming, tides are going,
Seasons fade like dying breeze;
Ev'ry tide brings Golden Pebbles,
Ev'ry season brings mo
And Her Sacred Name
Gathers lasting fame.

Hail forever, School of Law!
Let all creeds and races know,
That we are the lucky throng,
Who may sing this joyous song,
Sharing the renown
Of the widely known
Boston University
School of Law.

Komp. Mikas Petrauskas pa-rrašė muziką. Spalio 26, jis buvo pakviestas parodyti kaip dainuo-jasi. Žodžiai ir muzika visiems labai patiko. Ant rytojaus stu-dentams susirinkus ir dynui atė-jus skaityti lekciją Nadas Ras-tenis, žodžių autorius buvo pa-

"cicilikas," "bedievis," "parma-zonas," "žydas"... Čia didžiausią pagarbą reikia atiduoti visiems tiems vyrams, kurių raštai man pirmučiausia kliuvo pasiskaityti. Ir čia tą viską surašiau, ne kad pasigirti, bet kad kitiems apsa-kyti, kaip galima įsigyti įvairiau-sią mokslą — supratimą apie vi-šą pasaulį... O pasigirsiu tuomet, kuomet bus tam daugiau laiko. Dabar vis įieškiosiu daugiau mokslo ir skaitysiu įvairiausių raštus...
A. Bartaševičius,
X. 1922

OPĖRA

XIX.
MARTHA.
(Morta.)

Keturių aktų operą "Mortha," o kaip mes lietuviškai pavadinu-me "Morta," parašė Friedrich, Freiherr von Flotow'as, gimęs Didžiojo Meklenburgo kuni-gaikštystėje balandžio 27 d., 1812 m., o miręs sausio 24 d., 1883 m. Darmstade. Tai vokiečių kom-pozitorius. Muzikos mokslą ėjo betgi Parise, pas Raichą. Kuomet Parise kilo LIEPOS revoliu-cija, tai jis grįžo kuriam laikui namo; viskam apsimalšinus Flo-tow'as vėl nuvažiavo Paris'an ir ten rašė ir statė scenose savus veikalus. Flotow'as rašė įvairių muziką: orkestrai, operas ir t. p. Viena iš Flotow'o operų dingo gaisre; tai vadinosi pirmiausiai toji operą "Laivo Nuskendimas." Vėlesniai tą operą jis restauravo po vardu "Die Matrosen." Svarbesnes parašė operas budamas Paris'e — "Alessandro Stradel-la" ir "Martha." Užėjo vėl Fran-cijoj KOVO mėnesio revoliuci-ja, ir jį vėl tas parvijo Vokietijoj, kur jis, ypač Berline, pradė-jo statyt savus operas. 1868 m. Flotow'as vėl išvažiavo Paris'an, bet jau ilgai ten negyveno: sta-tė veikalus ir važinėjo Italijon, Austrijon ir Vokietijon. Persi-kėlė Pragon ir ten vėl statė sa-vus veikalus apie 1876-78 m.

Flotow'o muzikoje labai daug lirizmo, t. y. jautrumo ir nuošir-dumo — sielos jautimo; jo muzi-ka pilna jausmingo malonumo, ramingumo, ir vokiečiai jo muziką pilnai gali vadint Gemiit-lich. Flotow'o muzikoje yra pil-nai dvasinės harmonijos su dva-siniu patogumu, ko tų laikų, ypač vokiečių, ir geidė.

Opera "Morta" tai opera ro-mantiškai — komiško krypsnio; keturių veiksmų. Pirmiausiai tai buvo parašytas balletas: "Lady Henrietta arba Tarnaitė iš Greenwich'o." Baletą ir taipgi iš to balleto "Mortai" libretto parašė St. Georges'as ir vokiečių kal-bon išvertė Friedrich'as. "Mor-ta" pirmu kartu buvo pastatyta Viennoje, lapkričio 25 d. 1847 m. "Morta" — "Martha."

Veikmei vieta imta Richmon-d'as (Ričmondas), Anglijoje. Amžius XVIII, gadynė karalie-nės Onos viešpatavimo. Italijoj, kuomet statoma "Morta", tai jie nukelia veikmę papročių ir būdų į XV šimtmetį, o francuzai atke- lia į XIX šimtmetį.

Aktas pirmas. Pirmas paveiks-las. Rumuose kambarys ir jame Lady (Ledi) Henrieta, kuri yra nepasitenkina. Stengiasi ją pralinksminti Nancy, kuri kaip ir draugė ir kaip tarnaitė ir fa-tas (viskuomi pasitenkinęs, linksmas ir ypač pagyra) lordas Tristanas. Staiga už lango pasi-girsta kaimiečių dainos, kurie eina miesto mugėn ir jai, lady'ei, užaina noras, metus nuobodulį, eit irgi ten. Paveikslas antras. Mugė. Įvairios gaujės žmonių; praeina farmeris Plunkett'as ir jo jaunas auklėtinis Lionel'is. Sužino Lionelis, kad Plunkettas visi-gi ne jo tėvas, bet kad Lione-lio tėvas buvo išguitas, pusiau-palikęs savo sunui žiedą, kurį žiedą sunus — dideliai nelaimėi

nutikus — privalo parodyt kara-lienei. Suskamba varpas — tai ženklas, kad farmeriai (ukinin-kai) daro galutiną sutartį su samdinkais ir samdinkėmis. Kaimiška pasirėdė ateina Lady ir Nancy, o jų palydovas — lordas Tristanas, pasirėdęs prastu muzikėliu; jie sau juokaudami ir pradeda dėteties persisamdy-mui ir pastoja tarnaut pas Lion-elį ir Plunkettą. Tie juokai — jiems jau ne juokai, nes jie ga-vo rankpinigių nuo samdytojų ir negali pabėgt. Jie dar norėtų bėgt, bet sugirtis teisėjas vėsti-nai liepia jiems eit pas juosius pasamdžiusius.

Aktas antras. Abiejų ukininkų (farmerių) namai. Abudu far-meriai grįžta su mergaitėmis, kurios užsivadino, viena — Mor-ta, antra Julė. Vyrai priverčia mergaites dirbt, bet šios nieko nemoka, nežino. Vyrai patys pra-deda jas mokyti, kaip reikia ka-nors dirbt, ypač verpt. Bemoky-dami ir bebaigiant darbą Plun-kettas pradeda vejoties paskui linksmą Nancy, o Lionelis, kaip tas balandis pradeda burkuot su Morta ir pastaroji, matyt, pra-deda but tuomi patenkinta. Atei-na vakaras ir naktis ir farmeriai nueina savo namuosna, o lady (Morta) ir Nancy grįžta ir gal-voja apie pabėgimą. Per langą įjenda lordas Tristanas ir visi trys kartu pabėga.

Aktas trečias. Miškas. Čia karčiama ir Plunkettas su kitais vyrais girtuokliauja. Čia kara-lienės svita (ypatos, kurios lydi aukštus galiumus), kurioje yra Nancy. Jos visos pasirėdžiusios amazonėmis (tam tikri moteriš-ki rubai, kad butų galima raitom jodyt. Amazonkomis buvo tos legendariškos moteris Graikijoj, kurios buvo įsteigę karingą Sky-tų valstiją). Plunkettas Nancy ima už Julę ir elgiasi taip, kaip su Jule, bet karingos merginos su durklais jį išveja lauk. Ateina čia liudnas ir svajonantis vis apie Mortą Lionelis. Tuojaus ateina ir lady, kuri nustumia šalin kimbantį prie jos Tristaną. Lionelis čia pamato, kad tai Mor-ta ir puola prie jos kojų. Lady (Morta) užsigina, iš baimės ko-kio skandalo, ir sako, kad jį Lion-elio visai nepažįstanti ir vadina jį bepročiu. Lionelis pradeda jai iškalbinėt ir pastarąjį areštuoja. Lionelis spēja Plunkettui įduot savo tėvo žiedą, kad jį parodytų karalienei.

Aktas ketvirtas. Pirmas pa-veikslas. Ukininkų (farmerių) namas. Vėl čia ateina pas Plun-kettą ir Lionelį lady ir Nancy. Čia Morta — lady — padainuoja dainą apie "Paskutinę rožę," (kurią visi Amerikos lietuviai ir gerai žino) tą pačią dainą jinai buvo dainavusi pirmame susiti-kime su Lioneliu ir dabar toji daina Lionelį, lyg pusprotį, lyg liguistą, jį vėl pajudina. Lionelio žiedą pati Morta — lady Hen-rietta — įdavė karalienei ir pagal to žiedo pasirodė, kad Lionelis yra tai grovas Derby; pagalios Morta teikia savo ranką Lione-liui, t. y. sutinka su juomi apsi-vest, bet Lionelis, pirmiau jos įžeistas, atsisako jos ranką pri-imt. Plunkettas ir Nancy betgi pasekmingai susiartina, meilina-si. Paveikslas antras. Mugė. Čia, tiesą pasakius, muzikos dalis ne-turtinga; čia lady Henrietta atė-ina Mortos rubais ir gerinasi prie Lionelio, ir sakosi mylinti jį ir dar prašo, kad jis atsisakytų ir nuo savo kilmes. Čia jie susige-rina ir jau abudu duetą gieda. "Paskutinę vasaros rožę." Tokia tai opera "Morta," kurios stilius pusiau italijoniškas, pusiau vo-kiškas. — Mozartinis krypsnys. Mugė. Įvairios gaujės žmonių; praeina farmeris Plunkett'as ir jo jaunas auklėtinis Lionel'is. Sužino Lionelis, kad Plunkettas visi-gi ne jo tėvas, bet kad Lione-lio tėvas buvo išguitas, pusiau-palikęs savo sunui žiedą, kurį žiedą sunus — dideliai nelaimėi

Mikas Petrauskas.

WATERBURY, CONN.

A. L. T. Sandaros 11 kp. svarbus susirinkimas įvyks lapkričio 19 d. 1 val. po pietų, Svetainėje 883 1/2 Bank St.

Šitas susirinkimas yra svarbus tuomi, kad apart kp. reikalų bus svarstoma šie dalykai: 1) Balsavimas į Centro Valdybą, 2) Įnešimai į Seimą, 3) Pasiuntimas atstovų į Seimą, 4) Atstovų raportas iš Conn. Sandariečių Ap-skričio suvažiavimo, 5) Atskaita iš Politikinio Izdo, iš Centro ir daugelio kitų svarbių laišku pri-siųstų iš Centro. Taigi būtinai vi-si nariai turite pribūti į susirin-kimą, atsiveskit ir naujų narių prirašyti prie Sandaros, ir katru mokesčiu yra užsilikę ateikti ir užsimokėkite, bo neužsimokėjus bus sulaikytas laikraštis.

11 kp. rašt. A. Orantas.

Aš tikiu į vieną Dievą, ne dau-giau. Tai pasakos apie Jėzų Kris-tų, kaip jos yra papasakotos Naujame Testamente ir laukinės ir imacinės daktrinos, ant jų sudubavotos yra prieš ką aš kar-riauju. — Thomas Paine.

Pajieškojimai

JIESKAU savo brolio Simono Kaminsko senumo yra apie 50 metų, 12 metų atgal gyveno Worcester, Mass. Per tą laikotarpį nežinau kur randasi mano mylimas brolis Simonas Kaminskas: gyvas ar miręs nieko nežinau. Esu labai išsilgęs, norėčiau žinoti apie savo broį. Simonai, broli atsiliepk, kur tu esi? Prašau pašaliniū kuris žinotų man pranešti, busiu dėkingas. Antrašas Anna Kaminskiūtė, po vyrų Mačiulienė, 509 Center St. Racine, Wis.

Jau Gatava

NAUJA KNYGA!

PRABENGIS LIETUVIŲ TAUTOS SENOVĖJE.

Parašė Dr. J. Šliupas.

Formatas 9X12, 47 puslapių tik 25c.

Ši nauja knyga tik užbaigta spausdinti. Joje nušviečiama visų Prabengis Liet. Taut. Senovėje. Visos jos giminingos tautos, jų kovos ir tt. Naudinga kiekvienam lietuviui. Tad papuošk savo knygynėlį su šia nauja knyga.

"SANDARA"

327 E St.,

So. Boston, Mass.

LIETUVOS PININGAI KALĖDOMS

Nuo spalio 1, 1922, Lietuva įvedė savus pinigų, vadinamus LITAIŠ, ir todėl nuo dabar pinigų siuntimas į Lietuvą skaitysis Litais kurių kursas su nusiuntimu yra sekantis:

Table with exchange rates: 50 Litų=\$6.00, 100 Litų=\$11.75, 150 Litų=\$17.50, 200 Litų=\$23.50; 300 Litų=\$34.50, 400 Litų=\$44.00, 500 Litų=\$55.00, 1000 Litų=\$108.75

Laivakortės iš New Yorko į Kauną \$105.15.

Laivakortės iš Kauno į New Yorką \$106.00.

Afidavitai parsikvietimui giminių ir draugų į Ameriką. Įgaliojimai, Aktais su užtvirtinimu Lietuvos Atstovybės. Visados adresuokite:

P. MIKOLAINIS,

53 HUDSON AVE.,

BROOKLYN, NEW YORK.

Pakirpti plaukai ir pleiskanos nėra ma-noni kombinacija. Tos nesvarios baltos pleiskanų lūpynos sunaikina gražiausius kiekvieno plaukus.

Ruffles

yra mirtinu priešu pleiskanų. Tik kelis kartus panaudojus jus iš galvos visiškai pranyks pleiskanos. Palaikymui sveikos galvos odos ir gražių žvilgančių plaukų, naudokit Ruffles.

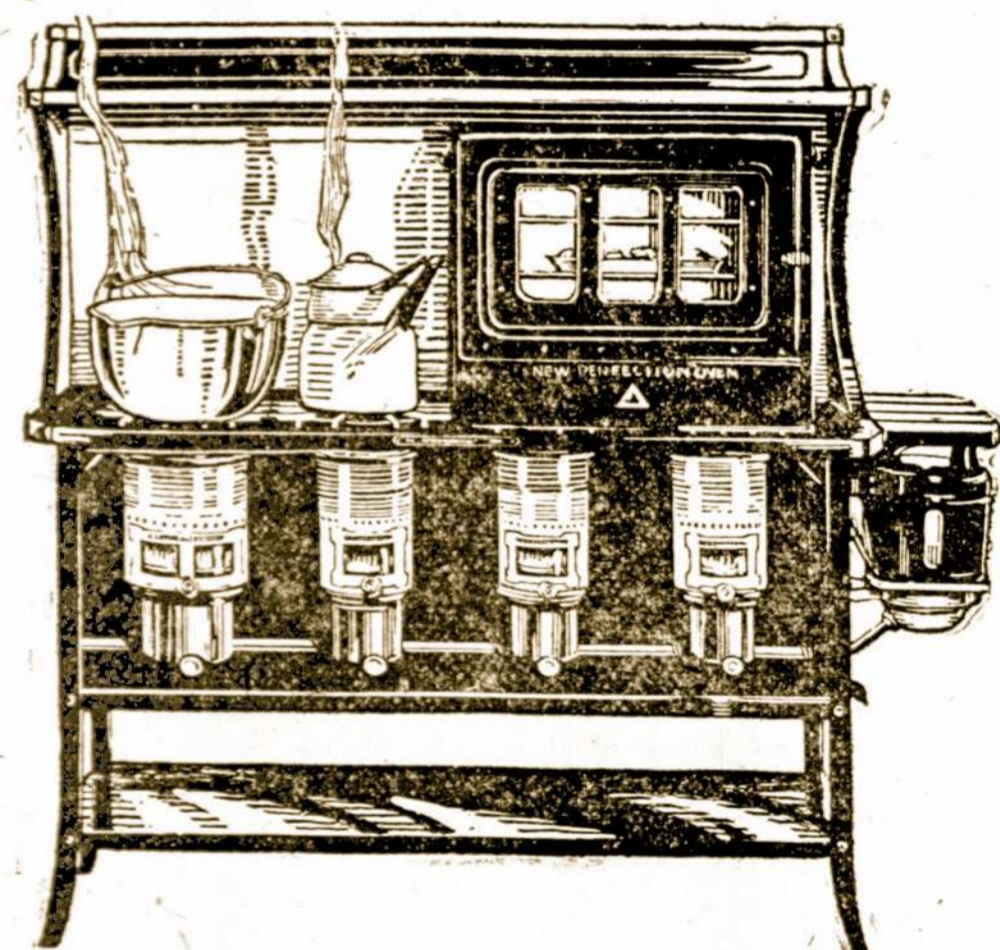
Kaina 65 centai aptiekose, arba už 75 centus prisunčiame tiesiai iš laboratorijos.

F. AD. RICHTER & CO.

104-114 So. 4th St.

Brooklyn, N. Y.

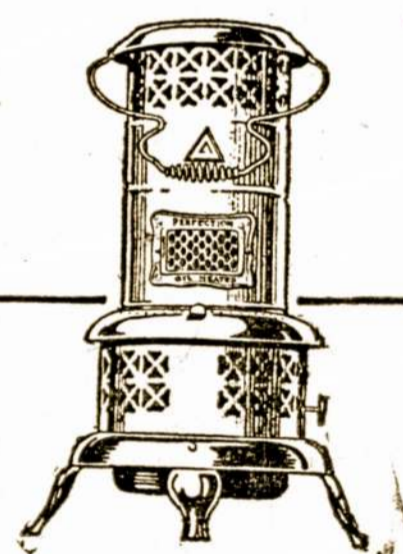
Sumažinkite kuro bilą su šiom naujaisiu aliejaus pečium ir Socony kerosinu

VĒLIAUSIAS N. Perfection Oil Range su naujais išrasta Superfex Degvietė buvo tikras ap-reiškinimas kiekvienai šeimininkei kuri tik vartoja jį. Aliejus visados buvo laikomas už ideali namų kurą. Jis tautina ju-nif eudnų sup eimnų hūmū įrəpi tiek, kiek reikia, kada reikia—ir nėra eikvojimo. Ir Socony Kero-sina yra geriausia, kokią galite pirkti. Vēliausiame New Parfec-

"Karščio pilnas rumas" Lygiai ten, kur jė rei-kia— momentaliai. Ty-ras ir parankus. Nėra purvo nė pelenų. Visa-dos gali vartoti.

PERFECTION Oil Heaters

Vartokite Socony kerosiną Geriausias ką yra.

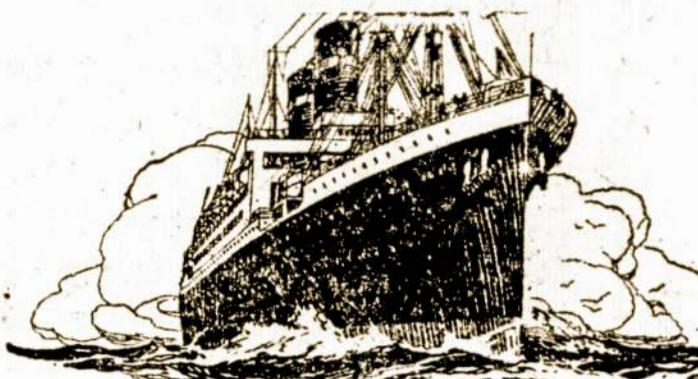
tion jums duoda gazo virimo greitumą. Pečius yra tvirtas, erdvūs ir vie-nai parankus visokiam gamini-mui. Pagarsėjęs Good Housekeep-ing Institutas, po nuodugnų iš-tyrinėjimų, uždėjo savo pilno rekomendavimo pečėti. Jusų baldų arba geležinių daiktų pardavėjas noriai išrodys jums New Perfection ir Superfex Deg-vietė.

STANDARD OIL CO. OF NEW YORK

26 Broadway

NEW PERFECTION su Oil Range SUPERFEX Burners

Ant Kalėdų į Tėvynę

George Washington Nov. 28 President Adams Dec. .6 President Fillmore Dec. .9 America . . . Dec. 13 President Harding Dec. 23

Tukstančiai ateivių rengiasi praleisti Kalėdas savo Tėvyneje su savo mylimaisiais. Kad patarnavus jiems, S. V. valdžia suruošė specialę ekskursiją Amerikos laivų, viršuje paminėtų.

Viskas bus daroma, kad užlaikius Kalėdų šventę ant šių laivų. Maziems vaikams bus dalinamos dovanos.

Lietuviai gali keliauti tiesiog į Tėvynę po priežiūra p. Antano Rypkevičia. Ši ekskursija išplauks 13 d. gruodžio S. S. America. Pasažieriai perkeliama Bremene, o iš ten gali keliauti į Berliną, Karaliaučiu, Eidkunus, Vėrbalių. Kaina—į Bremen \$103.50; Kauną \$105.15, į Vilnių \$105.30. (Karės takų ekstra).

Rašykite šandie dėl informacijų apie šį puikų laivą.

APMOKEJIMAI

Jei nori parsitraukti draugus ar gimines iš Senos Tėvynės, apmo-kėk jų kelionę per UNITED STATES LINE. Užtikrink jiems gerą patarnavimą, patogumą —tegul jie keliauja po Amerikos Vėliava.

REIKALAUK KNYGOS

Rašykite šandie dėl pilnų infor-macijų. Sužinokit apie gražius Suv. Valst. laivus, plaukiančius Europon. Jokiu už tai pareigu neturėsi. Pasiųsk šandien.

UNITED STATES LINES

45 Broadway, New York City

110 S. Dearborn St. Chicago, Ill

92 State Street, Boston, Mass

Managing Operators for

UNITED STATES SHIPPING BOARD

INFORMACIJŲ BLANKA. US. SHIPPING BOARD PAS. DEPT. 884 L R 45 Broadway, New York

Malonėkit prisijust knygučę Taipgi informac, apie U. S. Linijos laivus į Europą

Vardas Adresas

BAMBINO advertisement with illustration of a couple and text: "Matai kaip greitai įsiai nustėjo verkėti. Aš tik ką daviau jam dozą BAMBINO... ir matomai tas palengvino jo skausmus tuojaus."

Kur Gauti "Sandara"

Pavienius num. galima gauti koža savaitę už 5 centus, sekanciose BRIDGEPORT, CONN. H. Slavins, 24 Railroad Ave. CLEVELAND, OHIO. "Dirva", 7907 Superior Ave. P. A. Szukys, 2345 St. Clair Ave. CHICAGO, ILL. J. B. Aglinskas, 3238 S. Halsted St. Dr. K. Drangelis % Venta Drug Store 4101 S. Francisco Ave., V. J. Andriulis, 2041 S. Ruble St F. A. Juozapaitis, 4559 S. Hermitage Ave, MONTELLO, MASS. D. Kella, 9 Aarthur St. A. M. Lanksa, 672 N. Main St Boston Sales Co. 678 Main St. NEW HAVEN, CONN. K. Makarevičius, 255 Wallace St. LAWRENCE, MASS. J. J. Urbszo & Co. 101 Oak St. Lithuanian Sales Corp., 70 Lawrence St. BROOKLYN, N. Y. J. Pasniewsky, 87 Grand St. "Vienybė" P. Co., 193 Grand St.

Draugysčių Domei!

"Gydytojas" platina sveikatos bet jau pasirengęs skleisti sveikatą principus gyvu žodžiu: "PASKAITOMIS - PRELEKCI-JOMIS."

Draugystės, norinčios tokių paskaitų, malonėkite kreiptis "Gydytojo" Administracijon: 3310 S. Halsted St., CHICAGO, ILL.

PAIN-EXPELLERIS JUMS PAGELBS!

Kuomet kankinami Pain-Expellerio pagalba, Skausmas greitai atga-lina ir nesaugumai —pranyksta. Su pirmu žinyptelėjimu reumatinio skaus-mo, nervus kranta-gios neuralgijos, kan-kinančio ir rėičian-cio į krūvi string-digio, tuojaus nu-sipirkite šią gerāi-rog ir patikėsite be-mynišio linimento ir quom ištrin-tite skaudamas vietas. Tikrasis Pain Expelleris turi mustų INKARO vaistoženklį. Visi kiti yra pa-nėgždžiojiniais. Kaina 35c. ir 70c. aptiekose arba iš F. AD. RICHTER & CO., 104-114 South 4th St., Brooklyn, N. Y.

VIENYBĖ

DU-KART SAVAITINIS NEPRIKLAUSOMAS LAIKRAŠTIS.

Eina jau 36 metai. Tas rodo, kad savo turiniu ji žmones pa-tenkina. Ir teisybė — joje telpa visad gyvi dienos straips-niai ir žinios, ir istorinių nuotikių aprašymai. Paskutiniu laiku tilpo:

"Mano Paskutinė Kova prieš Bolševikus," rašyta A. Keren-skio. "Mirties Vamzdelis", Detektyvo apysaka. "Zvaigždžių Sistema prof. Šukerto. "Parsikvietė" Rudyardo Kiplingo apysaka. Kiekviename numeryj yra ko įdomaus. Jei nematei "Vie-nybės" prisiųsk adresą, ir gausi numerį pažiūrėjimui. Kai-na metams \$3.50, keturiems mėnesiams — \$1.00. "VIENYBĖ"

193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

SKAITYKITE "DIRVA"

"DIRVA" YRA PIGIAUSIAS IŠ DIDŽIŲJŲ (8 PUSL.) SAVAITINIŲ LAIKRAŠČIŲ!!!

Table with subscription prices: Suv. Valstijose metams \$2.00, Pusei metų \$1.00, Kanadoje metams \$2.50, Pusei metų \$1.25, Lietuvoje ir kitur metams \$3.00, Pusei metų \$1.50. Reikalaukit kopijos pažiūrėjimui — siunčiama visiems dovanai. Reikalaukit "Dirvos" Katalogu.

7907 Superior Ave., Cleveland, Ohio.

NAUJIENOS

Pirmas didžiausias ir geriausias dienraštis pasaujye. NAUJIENAS leidžia darbo žmonės darbo žmonėms. NAUJIENŲ Metinė Biznio Knyga ir Almanakas, 1923 m. su 20,000 informacijomis DYKAI tiems, kurie užsiprenu-meruos NAUJIENAS. NAUJIENŲ kaina metams Amerikoje \$7.00. Lietuvoje \$8.00. NAUJIENOS

1739 S. HALSTED ST., CHICAGO, ILL.

Oregon 3995-M. Dr. Ignotas Stankus 1210 S. Broad St. Philadelphia, Pa. Lietuvis Daktaras, ir Chirurgas, Valandos: Nuo 9 iki 11 A. M. nuo 2 iki 4 P. M. nuo 7 iki 8 P. M. Nedėliomis nuo 10 iki 3 P. M.

Tel. So. Boston 270. DR. JOHN MacDONNELL, M. D. Galima susikalbėti ir lietuviškai Ofiso valandos: Ryčiais iki 9 val. Po pietų 1 iki 8 Vakarais 6 iki 9. 536 Broadway, So. Boston.

Dr. Tessmer DENTISTAS 306 Main St., Worcester, Mass viršui "Ives Johnson" kauptuvė Patyjęs dentistas, priems mos kainos. Atđara subatm po pietų. Nedėliomis pag- sutarti. Telephonas Park 3311

Dr. Paul J. Jakmauh (Jakimavičius) Priėmimo valandos: nuo 2 iki 4 po pietų ir nuo 7 iki 6 val. valandos. 509 Broadway, Kampas G e , So. Boston, Mass. Telephone South Boston 502

Išgaminuojam akis ir pritaikom akinius. H.S. Stone O.D. Akiu Specijalistas, 399a Broadway, Tarpe E ir F gatvių, South Boston.

Lietuviai Amerikoje

NORWOOD, MASS.

Spalio 31 d. bonų stotis buvo sušaukus pirmą sykį Norwood visuomenę užsiregistruoti į bažnytinę salę. Kuomet kunigai su jų klapiukais žodžiu ir per savo laikraščius skelbė, kad tik laisvamaniai priešingai registracijos mokesčiui, tai ir buvo kai-kurių manyta, kad kun. — klerikalų pasekėjai registruosis ir klos dešimties. Bet priešingai: į mieną susirinkimą atėjo tik keli Darbininkų Sąjungos nariai iš po švento Juozapo globos ir tie nelaukdami nė susirinkimo atidarymo, pradėjo šukuoti tuos klerikalus, kurie agituoja už registraciją. O atidarius susirinkimą, valdybai pakvietus prie užsiregistravimo, ir nežiurint, kad ir klebonas atvyko su agitacija už registraciją, bet šv. Juozapo vaikui drašiai pareiškė, kad nesiregistruos ir neduos dešimtinų, ironiškai pareiškė: "kurie agituoja už registraciją, kodėl patys nesiregistruojate ir ne klotate dešimties?"

Pasibaigus pasiginčijus ir išsiskirstė nė vienas neužsiregistruojas. Tai ve kaip Norwoodiečiai pasitiko kunigų - klerikalų sugalvotą registraciją! Pagal kunigų skelbimą, tai dabar visi vietos lietuviai laisvamaniai, nes priešinasi ir nė vienas nesiregistruoja!

Zanavykas.

PITTSBURGH, PA.

Garbi "Sandaros" redakcija! malonėkite suteikti vietos jus laikraštį pasiaikštinimui. Dalykas štai koks. "Darbininkų Tiesų" No. 33 tilpo A. T. Adomacio atsakymas J. Virbickiui, aš į to žmogelio užpuldinėjimus visai bučiau nekriepęs atėjus, jei jis gale savo to rašpalaičio nebut pridėjęs: "Jei p. Virbickiui faktais prirodys, kad man buvo balsas atimtas per A. P. L. A. seimą, tai aš per jus aukuoju \$5.00 Lietuvos buožių valdžiai, kurią tu taip myli, o jei neprirodys, turėsi per mane paaukuoti \$5.00 Lietuvos politiniam kalniam. Laiką skiriu 30 dienų nuo pasirodymo šio atsakymo spaudoj. A. T. Adomatis."

Kadangi Adomaciui balsas buvo atimtas, tai patariau peržiūrėti A. P. L. A. protokolą, kurs tilpo "D. T." No. 12 ir 14 š. m., ir paklausiau, kokį delegatų skaitlių norėtų, kad paliudytų, kurie buvo seime. Parašęs nunešimą pas J. Baltrušaitį, kaip "D. T." Redaktorių, kad patalpintų į "D. T." J. Baltrušaitis peržiūrėjęs sako: gerai patalpšiu. Bet štai "D. T." No. 36 A. P. L. A. reikaluose: J. Virbickiui — Jusų rašpalaičias prieš Adomatį nepatils, jus kelis syk rašėt "D. T.", teisinotės, kitus kalbindami, Jus net "D. T." redakciją įtarėt, kad jusų parašytą protokolą neva negerai suredagavo. Mes tylėjom prieš jusų kabinėjimąsi. Ir pamatėm, kad neverta su sabotažininkais nieko bendro turėti. Eikit į buožių laikraščius, kuriuos taip peršate į organus A. P. L. A. Pažiūrėsim, ar šita gerbiama Draugija vėl papuls į aleksinės buožių nagus. "Darbininkų Tiesas."

Tai ne sabotažininkas? Mat, J. Baltrušaitis, desparacijos apimtas, vieton kad patalpinti mano teisingą raštelį, mane sabotažininku vadina. O aš mislinau, kad Baltrušaitis padarė klaidą, talpindamas APLA. protokolą, bet pasirodė, kad jis tyčia praleido net tris balsavimus, kur buvo balsuota apie buvus. Centro Valdyba. Bet vistiek patalpino "D. T." num. 25.

Mat da J. Baltrušaitį sekė kairtųjų būrelis, bet dabar ir tie aplėdo ir jau rašo "Laisvėje,"

kad Baltrušaitis savo teoriją semia iš gyvatės uodegos. Tai nedvyvai, kad žmogelis ir draskosi. Da L. M. D-ja uždraudė savo Namą duot Baltrušaičiams rengt vakarienes "D. Tiesai," tai gal jau paskutinį numerį išleidžia, todėl nors savo priešams atsimo-kės. Antra, nuo tokio nėra ką nė daugiau laukt, kuris prievarta nori ant savo pastatyt. Anais metais, kada jis buvo L. Koopecracijos direktorium, aš negalėjau turēt balso, nes buvau kasierius, o pagal Baltrušaičio teoriją tai tik direktoriai gali balsuoti direktorių posėdyje, o komitetas ne. Tai su pora direktorių nubalsavo, kad prašalint tuolaikini gaspadorių A. Vainorių ir pastatyt J. Kačergių, o kada Vainoris tokių direktorių neklausė, tai Baltrušaitis Vainorių už gerklės ir prievarta atimė raktus — laimė, kad atėjo P. Stanišauskas, tai išgelbėjo nuo Baltrušaičio "teorijos" ir "ne-sabotažo."

Juozas Virbickas.

PRANEŠIMAS.

Pittsburgho Lietuvių Raudonojo Kryžiaus Draugija yra gerai žinoma tarp Pittsburgiečių iš jos labdarinių darbų ir linksmų vakarėlių, kurių uždarys eina šelpimui našlaičių. Per vasarą, kaip žinoma, Pittsburgo nebuvo galima ką daug darbuotis, bet dabar, atvėsus, turim dasyk tiek darbuotis.

Pittsburgo Liet. Raudonojo Kryžiaus Draugija surengia "Euchre" ir "Sixty-Six" kurie bus laikyta lapkričio 27, 1922, 8 val. vakare, Lietuvių Piliiečių Svetainėje, 2226 Jane St., Pittsburg, Pa. Tad visi rengkitės į Euchre, kur praleisite linksmi vakarėli, laimėsit dovaną ir sušelpsite Lietuvoje našlaičius.

Širdingai kviečia Komitetas.

GRAND RAPIDS, MICH.

Spalio 25 d. įvyko mūsų kolonijoje prakalbos. Kalbėtojas buvo Lietuvos Šaulių Sąjungos atstovas gerb. dailininkas A. Žmuidzinavičius. Pirmu atveju nuodugnai nupiešė Lietuvos šaulių darbuotę pafrontėje prigelbint kariuomenei, taip pat vidujinį Lietuvos gyvenimą ir josios tvarką absoliutiškai neklidant atskirų partijų. Kalba buvo įspūdinga ir klausytojams, matomai, patiko, nors buvo visokių elementų prisirinkę — nuo dešimties iki pat kairiausių — vienok užsilaikė visą laiką kogeriausiai. Turiu prie progos pastebėti, kad publikos prisirinko į prakalbas neperdaugiausia.

Baigiant prakalbą buvo kalbėta apie registraciją. Kaip su-prantama iš kalbėtojo išsireiškimų, jis norėtų, kad visi Lietuvos piliiečiai užsiregistruotų, užsimokėdami po \$10.00, nes girdi, Lietuvos piliiečiai labiau apkrauti mokesčiais. Buvo renkamos aukos Lietuvos Šauliams — surinkta \$86.65. Aukoj sekančiai: Po \$10.00: Aleks. Kvietkauskas, Juozas Savickas, Jonas Giraitis, kun. Ant. Deksnis; po \$5.00: Domininkas Barstis; po \$2.00: J. Baratinskis; po \$1.00: Ant. Arcikauskas, Pranas Kučinskis, G. Freinis, A. Dubartas, Anelė Petronis, Ona Sližaitė, A. Kemera, J. Kazilskis, M. Grebliuskas, J. Dirda, A. Galevičius, J. Savickas, J. Meistas, J. Paulaitis, K. Pašlušta, A. Bernotas, J. Cepla, A. Martinitis, J. Pariauka, Ant. Mondeika, J. Krantavičia, Ant. Grigaitis, J. Bilda, M. Čižauskas, K. Sutkaitis, J. Mikelaitytis, V. Kuliolaitis, J. Kirvelis, A. Je-neckis, J. Matulaitis, stambiomis aukomis \$77.00, smulkių \$9.65. Viso aukų \$86.65.

D. Gručiaitis.

ELIZABETH, N. J.
Lietuvos Operos artistai — Dailininkai atliko labai puikiai koncertą.

Lapkričio 5 d. buvo koncertas, Liutvino salėje, 69 So. Park St., kurį puikiai atliko kę tik atvažiuavę iš Lietuvos Kauno Operos artistai: M. Leskevičius, P. Oleka ir J. Byra. M. Leskevičius labai puikiai griežė smuiką — publika negalėjo atidėkavot rankų plojimui. P. Oleka ir J. Byra puikiai skambino ant pijano ir dainavo mums dar negirdėtas dainas. Visas programmas labai visiems patiko, žmonės nežinojo, kaip rankomis ploti ir kojoms troyti ir šaukti, kad daugiau dainuotų. Paskui panelė Sadauskaitė iš Linden'o įteikė P. Olekui gėlių bukietą. Publikos buvo pilna svetainė, bet daugumas apgalestanta nebuve. Mat nežinojo, nes mažai buvo garsinta. Koncertui pasibaigus išėjo ant estrados p. Strumskis ir paklausė publikos: ar dar nepavargote, ar sutinkate palaukti kokią dvidešimtį minučių? — tai svečiai sulso monologą. Visi didžiausiu rankų plojimui sutiko. Kad išėjo M. Leskevičius lošti, tai tiek publiką prijuokino, kad gal nebuvo juokėsis kelerius metus, tai ir tam galėjo diržas trukti iš juoko.

Aržuolas.

Lietuvai Gelbėti Draugiją

Globoj Amerikos Lietuvių Daktarų Draugijos.

Chicago, Ill. Lapkr. 7, 1922.

Gerb. "Sandaros" Redakcija: —Malonėkite suteikti vietos mūsų laikraštyje "Sandara". Kadangi laikraštis "Gydytojas" dar ne visų Sandariečių yra skaitomas, todėl iš darbuotės L. G. D. nevisiems yra aišku, kas iki šiol yra atsiekta. Štai Raštinės Pranešimas. "Gydytojas" N. 2-3 š. m. publ. 68:

L. G. D. Raštinės Pranešimas.

Turint po ranka Liet. Raud. Kryžiaus atskaitas už 1919 ir 1920 metus, atydziai peržiūrėjus jas, gauni ytin malonus įspūdžio. Čia parodyta visa lietuviuo siela — visas jos tobulumas ir prakilnumas. Čia susispietę asmenys įvairaus kalibro: dievoti ir bedieviai. Ir visi jie vieno tikslo turi — gelbėti parbloktą bejėgį gelbėti sužeistą ir sergantį, užtarti nuskaustą, papenėti alkaną ir tt.

Liet. Raud. Kryžiaus savo darbuotę pradėjo be pinigų, tik su gerais norais. Šiandien, aciū amerikiečiams, Liet. Raud. Kryžius skaito milijonus auksinų ir neša didelės apčiuopiamos naudos netikėtai Lietuvos viduje, bet taip jau už jos ribų — gilumoje Rusijos. Tai vis nuopelnas jusų broliai amerikiečiai. Kas žodžiū, kas doleriu, kas raštu jus darėte reikiamos įtakos į visuomenę, ir ji neliko kurčia. Didelis darbas paveiktas.

Gali but, kad būtų paveikta daugiau, jei būtų buvęs didesnis sutarimas, tvirtesnis ryšis, disciplina. Bet tas galima atleisti, nes retas dar tikėjo, kad Lietuva pribrendus savostoviai gyvuoti galės, ir todėl kartis nuo karto skleisdavo skaudžios ir klaidingos minties į neorganizuotą visuomenę. Tas, žinoma, trukdė.

Buvo ir kita ytin rimta bei rūsti priežastis. Atsirado pavyduolių, neišmanėlių. Jie atskirai kurė komitetus ir rinko visuomenės aukas. Kur tos aukos dingo, tai tik vieni dievai nežino. Beto, išdygo kita galinga spēka — lietuvių klerikalai. Ir jė bandė suklaidinti visuomenę — sukurdami savo Liet. Raud. Kryžiaus Rėmėjų Draugiją, kuri sukolektavo milžinišką sumą pinigų, butent, \$61,740.37. Ta suma sukolektuota buk tai Liet. Raud. Kryžiu, bet labai menka tų pinigų dalis perduota kur reikia. Kur randasi kiti pinigai, apie tai tik Tautos Fondo valdyba nežino.

Dėlei to "Gydytojas" skaitytojai dar turės progos išgirsti, nes Liet. Raudonasis Kryžius tų pinigų pajieškas. Tie pinigai busiū surasti ir atgauti nevejzint, dagi to, kad prisieitų į Jungtinių Valstijų teismą kreiptis.

Kaip sunku yra sukontroliuoti aukas, kad jos būtų suvartojamos tiksliai tam, kam buvo rinktos, galite įsivaizdinti kadir iš sekamo atsitikimo. Rugsėjo 8 d., 1919 m., per Lietuvos Gelbėjimo Draugiją buvo pasiūsta Liet. R. Kryžiui \$1601.50, arba 12,882 frankai. Pasiūsta Lietuvos Delegacijai Paryžiuje — p. Voldemaro vardu, idant jis tuos pinigus perduotų Liet. Raud. Kryžiui. Šiandieną yra gauta laiškas nuo Liet. Raud. Kryžiaus (Nr. 1294, rašytas gruodžio 13 d., 1921), kur pasakytas: "Dėlei sumos 12,882 frankų, kurios nesiranda L. Raud. Kryžiaus atskaitose, jau kelis kartus prašėme Užsienių Reikalų Ministerijos, kad padėtų išgauti minimą sumą. Ministerija prižadėjo užklausti atstovybę Berline, kur tie pinigai užlaikyti, ir ligi šiol laukiame atsakymo."

Įsivaizduokime: Jeigu "užkliuva" pinigai siūsti tokios organizacijos, kaip L. G. D., ir reikią apie pustrėčių metų kol juos galima atjieškoti, tai kas belieka kalbėti apie pinigus, kurie yra siūnciami pavienių geraširdžių žmonelių. Atsakymas tegali but vienas: tie pinigai yra žlugę. Žlugę ant visados. Jei netikite manim, pasiskaitykite "Lietuvos Ukinkino" nr. 49 ir 50, 1921 m.

Tad dar kartą jums, gerbiemieji aukotojai, primenu, siūskite savo aukas tiksliai per L. G. D. centrą. Jo siūnciami pinigai kartais kadir "užkliuva", vis dėlto, jie nepražuva — kadir po metų jie sujieškoma ir perduodama ten, kur buvo skiriami. Už kitais budais siūnciamus pinigus L. G. D. Centras jokios atsakomybės nesimiama.

Dr. A. L. Graičūnas,
L. G. D. Centr. Sekretorius

Štai mano rankose yra atskaita Liet. Raud. Kryžiaus už 1920 ir 1921 metus. Ir mes matom, kad 1921 metais per pusę mažiau Amerikiečiai sušelpė Liet. Raud. Kryžiui. KAS ATSITIKO? Tada, kada prasidėjo Lietuvoje re-konstrukcijos darbas; tada kada Liet. Raud. Kryžius kodaugiausiai pasitikejo nuo Amerikiečių paramos — tai perpus mažiau gavo negu 1920 metais. Kaltė puola, kaip matote iš augščiau paminėto negražaus pasiėgimo Tautos Fondo. Ir kad ne L. G. D. persėgėjimas visuomenės, tai vargiai Liet. Raud. Kryžius būtų gavęs ir pusę paaukuotos sumos pinigų.

Kaip ten nebutų, aciū L. G. D. nusistatymui Liet. R. Kryžius visgi gavo nuo amerikiečių 1,207,756.75 auksinų. Ir mes tikimės, kad ir šį sykį nepasiliks Amerikiečiai kurti ir atsilieps su Kelėdų dovana Liet. R. Kryžiui.

KVIESLYS.

Broliai Amerikiečiai! Lietuvoj yra daug našlaičių, be sveikatatos, sergančių ir šiaip nelaimės parbloktų pavienių žmonių ir šeimynų.

Lietuvos Raudonasis Kryžius kiek galėdamas stengiasi tų nelaimingųjų kuno ir sielos skausmus sumažinti, jų gyvenimo našėtą palengvinti. Bet pagalbos reikalaujančių daug, o Liet. Raudonojo Kryžiaus iždas apytušis. Dėl to jis šaukiasi vėl į mus, amerikiečius prašydamas piniginės paramos.

Įsklausykime to balso. Paremikime. Padarykime Liet. R. Kryžiui gražią Kalėdinę dovaną, kurią jis suvartos nelaimingųjų gelbėjimui.

Pinigai reikia siūsti Centro

rij išrašius kasieriaus Dr. J. Kulio vardu.

Dr. A. L. Graičūnas,
L. G. D. Centro Sekret.

3310 S. Halsted St., CHICAGO, ILL.

LIETUVOS SVEIKATOS DEPARTAMENTAS DĖKUOJA AMERIKOS RAUDONAJAM KRYŽIUI.

Amerikos Raudonojo Kryžiaus kontaktas su vidaus reikalų ministerijos Sveikatos Departamentu prasidėjo 1919 metais vasarą, ministeriaujanč ponui P. Leonui, kuomet buvo prisūsta Lietuvai daug medikamentų ir perrišamosios medžiagos per Lietuvos Raudonojo Kryžiaus Valdybą, kuri dėl tų dovanų įteikė Sveikatos Departamentui. Tos dovanos per Centralį Valdžios vaistų Sandelį buvo išdalintos Kauno ir visoms apskrėčių ligoninėms (20), kuriuos buvo atsiuntusios savo įgaliotinius, remianties Sveikatos Departamentu raštu liepos 15 d. apskelbiu "Lietuvos" 151 Nr. Kiekvienai apskrėčiai buvo išsiūsta dėžės po 4 pudus (apie 46 kg.) vidutiniai (N. 1.).

Be to Sveikatos Departamento tapo išdalinta ligoninėms maža dalis instrumentų ir smulkių prietaisų (28) skaičiuje 131 daikto (N. 2.). Amerikos Raudonojo Kryžiaus atstovai prašant buvo vidaus reikalų ministerijos raštu liepos 14 d. Nr. 716 konstatuota priėmimas aukų (N. 3.).

Tų pačių metų pabaigoj, einant pranešimais apskrėčių ligoninių gydytojų gauta iš Amerikos Raudonojo Kryžiaus ligoninių reikalams skalbinių, apsilvėkimų, antklodžių, avalinės, mulio ir kitų (N. 4.).

1920 metais Sveikatos Departamente nėra žinių apie Amerikos Raudonojo Kryžiaus suteiktą pagalbą civilių gyventojų sveikatai įstaigoms.

1921 metais Amerikos Raudonasai Kryžius vėl pradeda kreipti domės į sveikatos reikalus Lietuvoje, ypač dėl pasirodžiusių Kauno sausio mėn. pradžioj choleros susirgimų. Kovai su epidemijomis jau sausio mėnesy gauta iš Amerikos Raudonojo Kryžiaus 3 dezinfekcijos kameros mažojo tipo (2 ratais), iš kurių viena palikta Kaune, viena nusiūsta Seinų apskritin, o viena nusiūsta Vilkaviškio apskritin. Be to įteikta Sveikatos Departamentui 10,000 dozų choleros vakcinės, kuri buvo sunaudota skiepyjimui gyventojų Kaune ir Obelių Karantine ir 20 apsiaustų (chalatų), kurie buvo išdalinti visiems apskrėčių dezinfektoriams. Perdavimas ir priėmimas nebuvo atliktas formaliai, todėl nėra Sveikatos Departamento dokumentų, išskirus pareiškimą Sanitarijos Skyriaus viršininko š. m. birželio mėn. 21 dienos (N. 5.).

Be to betarpiai buvo aukota naujai steigiamai Trakų apskrities ligoninei įrengti Kaišėdoryj 50 lovų.

Balandžio mėn. 20 d. (orderis Nr. 204) Amerikos Raudonojo Kryžiaus atstovas Dr. R. J. Thomas įteikė Sveikatos Departamentui epidemijos (barakų) reikalams skalbinių, antklodžių, apsiaustų (chalatų) perrišamos medžiagos ir kitų. Dalis šių dovanų išsiūsta Biržų - Pasvalio apskrities gydytojui kilnojama barakui (20 lovų), dalis Obelių Karantino ligoninei, dalis Kauno kalėjimui, o dalis palikta Sveikatos Departamento sandėlyj (N. 6.).

1921 metų pabaigoj Amerikos Raudonasai Kryžius ėmė labiau rūpintis vaikų sveikata, greitai laiku įsteigė 7 vaikų ambulatorijas Kaune ir po 1 Mariampolėje, Vilkaviškyje, šiauliuose ir Mažeikiuose, samdydavosi medicinos personalą, teikdavo ligoniams vaistų ir perrišamos medžiagos, šelpdavo juos skalbi-

niais, rubais, maistu (N. 7.). Be paprastų ambulatorijų sumanyta įsteigti Centralinė Vaikų Ambulatorija Kaune su gydytojais specialistais ir Vaikų Ligoninė. Spalių mėn. pabaigoj (ord. Nr. 2314 A.) tapo prisūsta visas įrengimas 75 lovoms Kauno Vaikų Ligoninei ir Ukmergės Vaikų Ligoninei su 50 lovų (ord. Nr. 2315). Daiktai Ukmergės vaikų ligoninei liko žinioje Darbo ir Socialės Apsaugos Departamentu, o daiktai Kauno ligoninei nusiūsta Linksmadvarin (Veselovo) ir sukrauta namuose naujai steigiamos vaikų ligoninės (N8). 1922 m. Amerikos Raudonasai Kryžius atsiuntė Kauno Miesto Valdybai medikamentų ir perrišamosios medžiagos. Iš nerišamosios medžiagos Sveikatos Departamento priėmė 2500 kg., kuri medžiaga bus išdalinta neturingoms apskrėčių ligoninėms ir kitoms labdaringoms įstaigoms (N. 9). Gegužės mėn. Amerikos Raudonojo Kryžiaus rūpesiu prie Dorpato universiteto buvo organizuoti gailėstinoms sėsėlėms specialūs kursai apie teikimą socialės pagalbos gyventojams, ypač vaikams ir moterims. Į tuos kursus buvo atsiūsta dvi stipendiatės, viena Sveikatos Departamento, kita Kauno miesto valdybos. Birželio mėn. pabaigoj, prieš išvažiuosiant Amerikos Raudonajam Kryžiui Kaune vaikų ligoninės reikalams (ligonių transportui) dovanota Ford Camionotte Motor Nr. 2753421 ir Sveikatos Departamento reikalams Dodge Touring Car Motor Nr. 336577. (N. 10.).

Už suteiktą Lietuvai pagalbą Sveikatos Departamentas tarią širdingą aciū.

D-ras J. Bagdonas,
Sveik. Dept. Direktorius.
Liet. Inf. Biuras.

Aš dabar tyrinėjuo visus žinomus svieto prietarus, ir nerandu mus įpatinguose (krikščioniškuose) prietaruose jokios atperkančios įpatybės. Jie visi yra lygūs, paremti ant pasakų ir mitologijos. —Thomas Jefferson.

Beveik viskas Krikščionijoje yra vien tik našulys, atneštas iš stambeldiškiųjų misterijų.

—Ernest Renan.

KNYGOS IŠ LIETUVOS!

Šiuomi pranešame Sandariečių ir "Sandaros" skaitytojų žiniai, kad šiomis dienomis gavome daug knygų iš Kauno, kurios yra begalo įdomios ir naudingos. Gavome šias knygas:

PALYDOVAS — Labai naudinga knygutė kaip grįžtančiam Lietuvon, taip ir čion gyvenančiam. Telpa visokios žinios apie Lietuvos Valstybės geografinę ir politinę padėtį, apie visas Valstybės įstaigas ir tvarką, su visos Lietuvos žemlapiu ir Kauno planu. Kaina tik 50c. Tad visi pasiskubinkite įsigyti šią taip naudingą knygutę.

KELIONĖ APIE ŽEMĖ per 80 dienų. Parašė Jules Verne, didelio formato knyga, 228 puslapiai, gražūs spalvuoti viršeliai, su paveikslais — \$1.00.

PAJUDINKIME VYRAI ŽEMĖ. Graži apysaka, 116 puslapiai, kaina 75c.

KAUNO ALBUMAS. Jame telpa 50 Kauno miesto vaizdų, Kaina \$1.00.

Mūsų pačių laidos knygos: PRABENGIS Lietuvių Tautos Senovėje. 46 pusl., kaina 25 centai, ir nauja ką tik pabaigta spaudinti: Amerikiečiai Lietuvoje — 54 puslapiai, kaina 25c.

Šios visos knygos, jei kiekvieną atskirai pirksite, kainuos \$6.75. Bet jei kuris ims visas ant syk, tai prisūskite \$6.00 ir gausite visą kompletą. Pasiskubinkite, kol dar neišsibaigė.

SANDAROS ADM.

T. M. D. Reikalai.

Visus raštus, korespondencijas ir straipsnius T.M.D. reikalais reikia sųsti redaktoriams V. Širvydo, 193 Grand St., Brooklyn, N. Y. vardu ir adresu.

IS KUOPŲ VEIKIMO.

RACINE, WIS. TMD. 121 kuopa pradeda, kad ir išlėto, budėti. Musų kuopoje 1917 metais buvo narių virš 40, bet per tuos penkis metus neramūs laikotarpiai ji žymiai sumažėjo nariams ir veikime. Priežastis apsilpnėjimo visiems žinoma: tai, pasaulinis karas, ir mažas darbavimas Centro Valdybos, kuri buvo drąsi per metus laiko imti doterines, o už jas nariams knygų neduoti. Tik reikia stebėtis: kaip musų garbinga organizacija TMD. visiškai neuzmerkia akių esant rankose tokių valdininkų. Tiesa, tada daug dirbta visų tėvynainių Lietuvos labui: įvairūs fondai, vėliaus atvykusi iš Lietuvos misionai, prie kurios, ačiū tik tėvynainių darbštumui. Gerb. J. Vileišiui būnant atstovu, motinėlei Lietuvai ir jos piliečiams suteiktos buvo stambios aukos ir didelė paskola. Bet tas darbas dar nepateisina musų neveikimo apšvietos reikale. Kas TMD. Seime už valdininkus apsimą ir duoda garbės žodį savo pažadus pildyti butų privalumas jam savo duotą pažadą pildyti nepaisant, kad momentais butų sunkios ar blogos aplinkybės. Norint, nėra to, ką nebūt galima atlikti. Jei kurie turi abejojimą "gal," tokiems neverta visai užimti Centre vietos. Palikti reikia tiems, kurie nori dirbti prakilių ir naudą nešančių liaudžiai apšvietos darbą. Buvusieji valdininkai pasakys, kad ne mes vieni kalti, kalti sykiu ir kolonijū veikėjai už neveikimą. Toks užmetimas be pamato. Kada kuopos mato Centro valdininkus imant po \$500 algos į metus ir už tuos pinigų vieton ko gero dirbti—rarniai snaudžiančius, tai kad ir kaip kolonijose veikėjai veikti vis bus pasekmės mažos. Išvaizdvinkite tą, kada prisieję prašyti nuo narių dolerius neduodant nei vienos knygtės! Taip dirbdami kuopų valdininkai persitatė lygūs tiems biznieriams (kumigams), kurie parduoda ir parduoda žmonėms visokių sakramentus: perkėjas užsimoka ir nieko neturi, o kupčiai vis tuštybes šinkuoja.

Šį metų buvusis TMD. Seimas paskyrė, kaip matyti iki šiolei, Centralę Valdybą ne dėl vardo, bet dėl darbo. Išrinktoji Valdyba parodo savo veikimą nors raginime kuopų prie darbo. Kaip kuopas išbudins, prasidės kuopose didesnis veikimas, suplauks į Centrą tukstančiai dolerių, už juos bus ir nariams knygų. Mus 121 kuopa gavus keletą atsiųskimų nuo Pirmininko ir Sekretoriaus, ėmėsi už darbo ne juokais. Man pačiam, žemiaus pasirašiusiam, pavaikščiojus keturius vakarus po lietuvių stubas, gavau šešis naujus narius prie TMD. Prisiršė šie: Matas Matkus, Antanas Gomolskis, Stasys Pocius, Jurgis Gudžianas, Kazimieras Supkus, Juozas Nunura. Bet juk ne man vienam lemta darbuotis labai TMD? Musų 121 kp. randasi 11 senų narių. Visų butų pareiga, draugai, pakalbinti savo pažįstamus prisidėti su dolerine prie apšvietos. Aš, prie kurio tik kreipiausi po išaiškinimo reikalo, mielai kiekvienas pristojė. Ypač šimet, nariui duodant tris knygas vertės \$2.35, lengvai galima gauti daugiau narių. Pasiūčiau minėtų narių mokestis ir pareikalavau dar knygų iš Centro dėl desimties naujų narių. Tiek aš vienas turiu vilties gauti. Ateikite man į pagelbą ir kiti.

TMD. Narys.

IS LITERATINES KOMISIJOS VEIKIMO.

Literatinė TMD. Komisija susideda iš V. K. Račkausko, pirm.,

timis randasi už 20-21-22 m. 7 nariai, ir yra neužsimokėjusių už 21-22 m. 8 nariai; viso skolinų narių turime 15. Sudėjus skolinų su užsimokėjusiais bus 32 nariai. Kad visi draugai dirbsime lengvai bus galima 121 kp. padauginti iki 100 narių.

Kaip iš centro praneša, kad šimet visos kuopos rengtų apvaikščiojimus 25 metų TMD. Jubiliejų. Argi mes nuo to atsiliksime? žinoma kad ne! Su apgalvėjimu dar turu priminti narių žiniai, kad spalijų mėn. ant 13 d. vakaro kviečiau narius ateiti į susirinkimą aptarti kuopos reikalus ir gavimui naujų narių... bet nariai vos du atėjo. Susirinkimas neįvyko. Tria atėję neturėję kartotis, broliai apšvietos mylėtojai! Bėgu, rupinuosi kiek galėdamas, ir kada šaukiu į susirinkimą nariai į jį neimate. Musų visų bendras reikalas — visi rūpinkimės, dirbkime. Tik tada darbo vaisius bus gražus. Nepamirškite, kad pradėtas didelis ir svarbus darbas. Juomi yra, išleidimas Visopasaulinės Istorijos. Norėdami tą veikalą greičiau gauti — prie darbo gerbiamieji TMD. 121 kp. visi nariai.

Prot. rašt. M. Kasparaitis.
1420 Howe St., Racine, Wis.

ROCHESTER, N. Y. Mes, nariai TMD. 52-os kuopos Rochester, N. Y., susirinkę spalio 29, nutarėme atnaujinti kuopą ir išsirinkome laikinąją valdybą iš pirm. A. Baliešio, fin. raštininko J. Žemaičio.

UNION CITY, CONN. TMD.

2-ros kuopos parengtas 25 metų sukurtųjų apvaikščiojimas pavyko, atsižūrint į visas dabartines aplinkybes, gana gerai, nors žmonių neperdaugiausia dalyvavo. Kuopos pirminis, J. Vilkas atidarydamas vakarėlį, paaiškino svarbą tos dienos ir budus kuriais manoma apvaikšioti. Po to perstatė kalbėti Apšvietos Komisijos narį, S. E. Vitaitį, "Tėvynės" redaktorių. Kalbėtojas gražioje ir turiningoje kalboje apipašakoję TMD. nuveiktus darbus, kaip jį platino apšvietą čia Amerikoje ir Lietuvoje, dykai, ar pusdykiai dalinama geras knygas lietuviams. Tas darbas žymiai pagelbėjo Tėvynei atgauti savo laisvę. Ir dabar TMD. siuntinėja knygas Lietuvon kariuomenei, kaimų knygynėliams, mokykloms, ir rengiasi išleisti didelį istorijos veikalą: "Wello Istorija." Po tai kalbai buvo trumpa pertrauka, kur parinkta aukų lėšų padengimui, Surinkta \$8.80. Rinko p-lės, A. Adomavičiūtė ir V. Gecevičiūtė. J. Pocius gi ėjo užrašinėdamas naujus narius. Tuo laiku p-lė A. Kundročiūtė pasakė deklamaciją "Nuo Petrelio Laiškas."

Antrą kartą kalbėtojas nurodė apie dabartinio registracijos įstatymo blogumą, ir ragino kiekvieną protestuoti prieš tokias kunigų užmačias.

Gaila tik, kad Union City lietuviai labiau myli savo klubuose sėdėti ir traukti einikus arba nušainę vietoje susirinkti ir pagerbti tokią dieną, kaip 25 metų TMD. jubilėjus. Broliai, ne jau jus nesuprantate, kad tuomi sau skriaudę darote ir savo vaikams tamsumą gaminatė? Geriau eikite visi ir rašykites prie TMD., kur gausite gerų knygų, kurios išves jus ant geresnio kelio. Kiekvieno prašau į darbą, į musų eiles!

S. E. Vitaičio, pagelbininko, ir V. Širvydo, sekretoriaus. Ji turėjo ikišiol du susirinkimu. Pirmame susiskirstė vietos ir aptarė keletą klausimų dėl raštų gavimo. Antrame, kuriame dalyvavo ir kiti Valdybos New Yorke esanti nariai, buvo aptarta, kad butų gerai gauti bent vieną ar keletą veikalų Lietuvoje išleistų, kurių čia Amerikoje negalima gauti, ir padalinti nariams geresnei agitacijai.

Sekretorius buvo paskelbęs Lietuvos dienraštyje "Tėvynės Balsas" trumpą pranešimą Lietuvos rašytojams, kad TMD. leidžia mokslo ir literatūros raštus, ir jei kuris rašytojas panorėtų pasiulyti savo raštų, originalių ar verstinių, tai lai susineša su TMD. Literatine Komisija.

Atsakymai gauti iš penkių asmenų. Pirmiausia pasiūlė savo veikalų leitenantas Intendanturo, kuris prašo vardo viešai neskelbti. Jis dalyvavo pasaulio kare, ir turi parašęs veikalą "Kruvinose Bangose," susidėjęs iš įvairių karo vaizdėlių ir eilių. Jis prisieuntė viena, kaip pavyzdį, ir tas apskimėlis skaitosi lengvai.

Paskui žinomas Lietuvoje istorinių senovės dalykų tyrinėtojas, A. Janulaitis, pasiūlė išleisti kelis savo veikalus, butent,

J. Istorijos darbai ir darbeliai. Čia įeina Janulaičio laikraščiuose ir knygtėse atspausdinti, bet jau išparduoti, raštai iš Lietuvos istorijos nuotikių, kaip "Simano Daukanto Biografija," "Valstiečių Sukilimas XVIII šimtmetį," "Lietuvos Statuto Istorija," ir kiti. Butų apie 200 pusi.

II. Gumplovico "Sociologija." Versta iš vokiško originalo.

III. Trumpa Filocofijos Istorija. Parašė vokiečių Šveglėris.

IV. Žydai Lietuvoje. Dabar tas veikalas eina per valdžios "Švietimo Darbą." Butų apie 160 puslapių.

Gerb. Janulaitis sutinka TMD. arba visai perleisti minėtus veikalus, arba atiduoti 50 nuoš. pigiau nustatytos kainos.

Trečias atsiliepė mokytojas J. S., kuris pasiūlė savo jau laikraščiuose išspausdintus poezijos ir beletristikos veikalus išleisti vienoje knygoje, kuri butų apie 200-300 puslapių. Jis jau Vilniuje 1918 metais turi išleidęs vieną poezijos knygelę "Vargdienių Žiedai."

Ketvirtas pasiūlymas yra Lietuvos kariuomenės gydytojo, kuris turi parašęs medicinos veikalėlį "Alkoholizmas." Butų apie 50 pusi.

Penktas pasiūlymas yra vertimas rusų rašėjo Nemirovič-Dančenko apysakos "Kasyklose" (V Kopiach). Butų apie 60 pusi. Vertėjas yra progimnazijos vedėjas.

Šeštis pasiūlymas yra iš karinio žurnalo redaktoriaus Lietuvoje, kuris sako "Praėjusio karo laiku ir tvėrime Lietuvos Nepriklausomybės ir jos kariuomenės, turime daug įdomių žinių, kurios įdomios ir dabar." Jo raštų yra tilpė "Sandaroje" po slapyvardžiu Bočių Atmintojas. Jis norėtų surinkti iš laikraščių ir dar nespausdintų raštų iš karo meto, ir juos išleisti atskiroje knygtėje.

Tai tiek yra gauti atsiliepimų ant L. K. sekretoriaus pranešimo. Kadangi vienas iš Komisijos narių V. K. Račkauskas. yra dabar Lietuvoje, tai Komisija dar jų neapsvarstė. Čia paskelbiama visų TMD. narių žiniai, kad visi matytų ir pasvarstytų bei savo nuomones pareikštų, jei nori. Juk ir be Literatinės Komisijos yra žmonių nusimanančių apie knygas ir rašytojus, kurių patarimai butų geistini. Beto ir nariai gali pareikšti norą kokio maždaug turinio jie knygas geistų. Juk TMD. yra narių draugija. V. Širvydas.

PR. ŽIVATAS.

Parduodu laivakortes, geriausių laivų kompanijų. Perku ir parduodu namus ir farmas (Real Estate). Apraudžiu nuo ugnies namus, automobilius ir tt. OFISO ADRESAS:

1836 N. Main St.,
Scranton, Pa.

Pajieškojimai

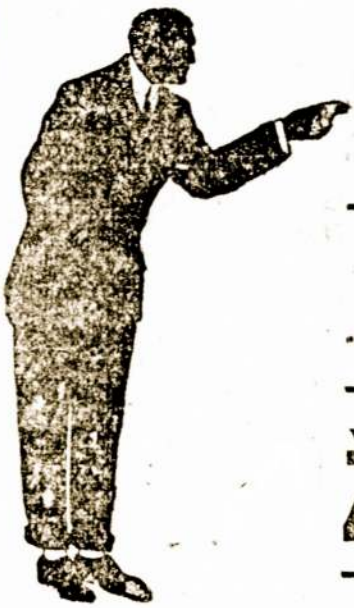
Pajieškau savo brolių Antano, Martyno, Jeronimo ir Stasio Sidarevičių. Visi gimę arti Naumiesčio, dabar gyvena Amerikoje, jieško jų sesutė Agota Sidaravičiūtė (Jonavicienė) gyvenanti Suvalkuose. Kas juos žino malonėkite kreiptis prie:

A. J. POVLAIKA
756 Bank St. Waterbury, Conn.

"Gydytojas"

Mėnesinis žmonių sveikatos žurnalas. Mokina kaip apsaugoti nuo visokių ligų. Prenumerata Metams \$1.00.

"GYDYTOJAS"
3310 S. Halsted St., CHICAGO

APŠVIETA
yra didžiausis
žmogaus turtas

Tad Švieskis Skaitydams Šias Knygas!

"SANRADOS" knygnę dabar gaunamos šios knygos:
A. L. T. SANDAROS Principai ir Programos. Parašė Albinas Rimka. Pusi. 32. 10c.
AMERIKIEČIAI LIETUVOJE. Labai naudinga knygtė. Parašė V. Vencienė, pusi. 58 25c.
ANDERSONO PASAKOS. Čia telpa 11 gražių pasakėčių su paveikslais papuoštų. Lietuvių kalbon išguldė P. Nerys. Pusi. 82. 25c.
AUKSO VERSIS. Vieno veiksmo komedija. Vertė Scenos Mylėtojas. Pusi. 35 15c.
A. STRAZDO RAŠTAI. Su autoriaus biografija ir paveikslu. Kaina 25c.
BAUDŽIAVA LIETUVOJE. Pusi. 76 10c.
BARBORA UBRIKA arba Klioštorius ir Jezuitai. Pagal oficialius rekordus parašė W. L. Clark, sulietu no A. J. Karalius, M. D. Čia atidengiamas visas šaltinis klioštoriaus nedorybių, labai aktyvas skaitymas. Pusi. 118 50c.
CHEMIJA. Su daugybe paveikslų, 116 pusi. 25c.
DEŠIMTIS METŲ Tautinės Kultūros Lietuvoje. Nuo 1905 iki 1916 m. (Be apdarų 25c. Su apdarais 50c.)
DVASIOS GYVENIMO MEKANIKA. Su paveikslais, 148 pusi. (Be apdarų 35c.) Gražiose apdaruose 60c.
DANGAUS AUKŠTUMAS ir žmogaus senumas. Anykščių šilėlis ir daugelis visokių naudingų žinių, su daugel visokių paveikslų. Pusi. 150 20c.
EILES-DAINOS. Parašė Juozas Rainis. Gražios eilės dėl deklamavimo. Pusi. 32 20c.
FRANCIJOS REVOLIUCIJA. Parašė M. Avietėnaitė. Trumpa aiški istorija Francijos revoliucijos. Su paveikslėliais. Pusi. 75 40c.
GYVENIMO VERPETE. Drama penkių veiksmų. Parašė Bl. Kadagutis. Pusi. 77 45c.
GEOLOGIJA. 144 pusi. 25c.
JONO JONYLOS VEIKALAI. Trys tomai. Gražiose audeklo apdaruose \$1.50
KULTūros ISTORIJA. Trys tomai su daugybe paveikslų. (Be apdarų \$2.00.) Su apdarais \$3.50
KAIP ŽMOGUS GYVENO ant žemės. 47 pusi. 10c.
KAIMEČIŲ KOVA SU PONAIS, 60 pusi. 10c.
KĄ DARYTI, KAD SVEIKI BUTUME ir ilgai gyventume. Pusi. 32. 10c.
KAIP JAPONAI GYVENA DABAR. Parašė Dėdė. Puslapių 48 10c.
KEISTUTIS. Tragedija V akto, 101 pusi. 30c.
KANDILAS. Parašė Voltaire, lietuvių kalbon vertė Karolis Vairas, "Dirvos" išleistas, puikiai apysaka \$1.00.
LENKŲ ŠAMOKSLAS LIETUVOJE. Su Lietuvos žemlapiu ir paveikslais. Istorijos dokumentas. 60c.
LIETUVOS ISTORIJA. M. šalčius, 100 pusi. 50c.
Gražiose apdaruose ta pati 75c.
LIETUVOS ALBUMAS. Didelė paveikslų knyga, kurioje telpa daugybė paveikslų visų įžymiausių Lietuvos veikėjų. Pusi. 435 \$5.00
LYTIES MOKSLAS. Parašė A. J. Karalius, M. D. Yra neapsakomai kiekvienam naudinga daktariška knyga, pusi. 394, tvirtuose skuro apdaruose \$7.00
LITHUANIA in Retrospect and Prospect, angliškai parašė Dr. J. Šliupas. Pusi. 97 25c.
LIETUVOS LAISVĖ. Trumpa peržvalga Lietuvių tautos politikos. Parašė Dr. J. Šliupas. Pusi. 47 10c.
LIETUVIŲ-LATVIJŲ RESPUBLIKA ir šiaurės tautų sąjunga. Rinkinyš straipsnių ir paskaitų parašytų Dr. Jono Šliupo. Išleista Stokholme 1918 metais. Pusi. 162. Kaina \$1.00
LIETUVOS KARIUOMENĖ. Parašė karininkas Ladislovas Natkevičius, artilerijos vyresnysis leitenantas. Telpa pilnas aprašymas tvėrimosi Lietuvos ka-

SUSIVINIJIMAS LIET. AMERIKOJ

DIDŽIAUSIA LIETUVIŲ APDRAUDOS IR PAŠALPOS ORGANIZACIJA SIVIENYTOSE VALSTIJOSE, KURIOS TURTAS ARTI \$400,000.00.

Nuo susiorganizavimo iki šiam laikui išmokėta \$248,587.80 pomirtinių. Pašalpų išmokėta \$247,637.15.

SLA. kuopos randasi visuose didesniuose miestuose. Nariai priimami nuo 18 iki 50 m. amžiaus. Visi nariai gauna laikraštį "Tėvyne" dovanai. Ir taipgi gauna SLA. išleistas knygas už pusę kainos. Pomirtinės skyriai — \$150, 300, 600 ir 1,000. Pašalpos skyriai — \$6.00, 9.00, ir 12.00 į savaitę.

Dėl platesnių informacijų kreipkitės šiuo adresu:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
307 W. 30-th Street, New York, N. Y.

Lietuviška Aptieka

Jeigu norite teisingų vaistų ir nužemintom kainom, tai visada eikite ant 100 Salem St., kur rasite visokių Amerikos vaistų ir Europiškų ir visokių lietuviškų žakny.

Mes laikome užtikrintas gyduoles nuo visokių ligų, kaip tai: nuo galvos skaudėjimo, nuo uždegusio reumatizmo, nuo nusilpnėjimo strėnų, kraujo valimui, nuo uždegimo plaučių, nuo kosulio ir visokių kitų ligų. Taipgi turime nuo visokių slaptųjų ligų ir geriausių patarimus suteikiame, nuo patrukimo del vyrų ir moterų. Atsiminkite, jeigu pirsite pas mus, suėdysite pinigų ir sveikatą. Ateikite visada pas mus, o mes jums patarnausime kuogeriausiai. Pašaukiame geriausių daktarus per telefoną visai uždyk.

H. CABITT.
100 SALEM STREET, BOSTON, MASS.

riuomenės, Lietuvos kariuomenės forma, virš 60 gražių, įvairių fotografijų porą žemlapių ir keletas kariškų dainų su gaidomis. Šita pirma tos rušies knyga lietuvių kalboje, turi rastis kožo jaunuoio skaitoma ir gerbiama. Kaina popieros viršais \$2.00.

MULKINĖ IR MULKINTOJAI. Dviejų veiksmų komedija iš Amerikos lietuvių gyvenimo. Parašė Knyburys. Pusi. 35 10c.

MAZAS MUZIKOS ŽODYNELIS. Tapkiausiai vartojamų žodžių paaiškinimai anglių ir lietuvių kalbose 32 pusi. Kaina 25c.

MASKOLIŲ DARBAI KRAJUOSE. Labai naudinga pasiskaitymui knygelė. Pusi. 15 15c.

PRABENGTIS Lietuvių Tautos Senovėje. Parašė Dr. J. Šliupas. Kas nori susipažinti su Lietuvos praeičia, kiekvienam naudinga perskaityti. Pusi. 46 25c.

PASKAITA Amerikos Lietuviai ir Lietuvos. Ši knygtė nušviečia visą Amerikiečių lietuvių veikimą Lietuvos laisvės reikaluose. Pusi. 25 10c.

PASNIKAI LIETUVOJE. Parašė K. Stiklius. 05c.

SIENAPIUTE. Vieno akto operos Libretto. Žodžiai K. Jasiuškaičio, muzika Miko Petrausko. Pusi. 24 10c.

P. VAIČAIČIO EILES. 165 pusi. 60c.

PASKAITOS IS BIOLOGIJOS IR BAKTERIOLOGIJOS, su daugybe paveikslų, 172 pusi. (be apd. 50c.) su gražiais spalvuotais apdarais 75c.

REVOLIUCIJA. Jos prasmė, priežastis ir pamatas. Šių dienų klausimo veikalas, 44 pusi. 10c.

SVETIMOJ PADANGEJ Pasaulio Verpetuose, Eilės dainos ir prietikiiai du šimtai eilių parašė A. J. Jukubaitis. Pusi. 200 \$2.00.

ŠIRDIS. Iš Italų Edmundo de Amicci, vertė M. Grigonis, 362 pusi. (Be apdarų \$1.00) su gražiais auksuotais ir spalvuotais apdarais. Kaina \$1.50

SOCIALIZMAS IR DARBININKŲ KLAUSIMAS 39 pusi. Kaina 10c.

SERGEKITE AKIŲ APVILKIMĄ. Pusi. 11 05c.

TRACHOMA arba sergėkite akis. 10c.

TECHNIKOS STEBUKLIAI. Su daugybe paveikslų 142 pusi. (be apdarų 25c.) Su gražiais apdarais 50c.

VISAS SVIETAS. Žemė, kaimai, vanduo, upės žmonės miestai, statistikos žinios. Sutašė P. Mikolainis. 25c.

VELIAVOS AKYVAIZDOJE. Francuziškai parašė Užsiskant knygas, kartu reikia ir pinigų pristūsti kančiu adresu:

Jules Verne. Liet. kalbon vertė J. A. Chieliauskas. Labai įdomus skaitymas. Pusi. 212 75c.

VANDUO ANT ŽEMĖS, po žeme ir viršuje žemės. 10c.

VINCO KUDIRKOS RAŠTAI. Šeši tomai (paskirais tomiais neparduoda). Kaina \$6.00.

ZEMĖS ISTORIJA. Su paveikslais. 54 pusi. 10c.

ŽMOGAUS PAREIGOS. Parašė Giuseppe Mazzini, vertė V. K. R. Kiekvienam žmogui reikia žinoti savo pareigas ir perskaityti šią knygą. Pusi. 245 \$1.00

ŽIVILĖ. Duktė Karjoto. Tragedija V akto, labai tinkama musų scenai, 118 pusi. 20c.

NAUJOS KNYGOS IS LIETUVOS.
KELIONE APLINK PASAULI Per 80 Dietų. Parašė Jules Verne. Vertė J. Balčikonis, 223 pusi., didelio formato su iliustruotais viršeliais ir su paveikslais, kaina \$1.00
KAUNO ALBUMAS. Su 50 Kauno miesto vaizdų, 62 puslapių. Kaina tik \$1.00
LIETUVOS ĮSTATYMAI. Surinko teisininkas A. Merkyš, suredegavo Vyriausiojo Tribunolo Pirmininkas A. Kriščiukaičis. Pirmas leidinys iki 1922 m. balandžio 20 d. Labai didelė knyga 1032 puslapių, kietais popieros viršais \$3.00.
PALYDOVAS. Labai turininga knygtė, su daugybe visokių informacijų apie Lietuvos valstybės visą padėtį. Labai naudinga kiekvienam grįžtančiam arba kad ir čia gyvenančiam. Knygtė iš 112 puslapių, tvirtuose audeklo apdaruos, su Lietuvos žemlapiu ir Kauno miesto planu. Kaina tikrai 50c.
PAJUDINKIME VYRAI ŽEMĖ! Parašė vengriškai Maurikis Jokai, trumpai aptasakoję lietuviškai Aisbė. Labai puiki apysaka, 116 puslapių, kaina 75c.
"SANDARA" Book Dept., 327 E St., Boston 27, Mass.
"SANDARA" sąvaitinis geriausias darbo žmonių laikraštis. Kaina Amerikoje \$2.50 metams, Lietuvoje \$3.00. "Sandara" leidžia Kalendorių 1923 m. kuriame telpa daugybė informacijų, paveikslų eilių ir svarbių straipsnių. Kaina 25c.
"SANDARA"
327 E St., So. Boston 27, Mass.

Vietos žinios.

7 KUOPOS SVARBUS NUTARIMAI.

Vietos Sandariečiai nepaprastai dirba, juda be jokio atsilsio. Kaip tik laiko susirinkimą 7 kuopa 7 dieną mėnesio ir pradeda 7 valandą vakare, tai tas buna paskėmingas: susirinko daug narių. Mat tą dieną buvo balsavimas Centro Valdybos: Liutkauskas gavo 70 balsų, Račkauskas 14. Liutkauską pasekė kiti kandidatai, butent: Rastenis, Paulauskas, Ivaškevičius — visi gavo balsų didžiumą. Nutarė kuopa nusiųsti laišką p. A. Gotautui reikale šaukimo Seimo lapkričio mėn. Pasipiktino nariai Gotauto sauvliavimu.

Nutarė tvirti dar vieną kuopą So. Bostone — moterų ir merginų Sandaros kuopą. Išrinkta komisija tam darbu. Nutarta rengt šeimyniški vakarai ir surengti šokiai gruodžio 30 d. Nutarta turėti kambaryje Amerikos lietuvių laikraščiai pasiskaitymui nariams ir nutarta nupirkti mašiną prie paskaitų paveikslams rodyti. Komisija išdavė raportą, kad neužilgo bus įvesta Radio į Sandaros kambarys. Teatro komisija paskelbė, kad jau mokinas naują veikalą "Gyvenimo Verpete" — bus lošama 1923 m., sausio 13 d. Surinkti gabūs aktorai tam veikalui: p. Z. Neveckienė, M. Podeliutė, S. Kazlauskutė, A. Juodgudis, K. Paulauskas, O Palubeckienė, N. Rastenis. Užgirti Naujos Anglijos Apskričio suvažiavimo nutarimai ir visi nariai buvo patenkinti. Visi, kurie priklausote, nepamirškite, kad neužilgo turėsime Radio ir paskaitas. Kurie norite mokintis gramatikos ir aritmetikos, yra mokykla, kur nedėlios rytais nuo 10 iki 1 val., mokina gerb. V. J. Sliakys ir p. A. Gabrėnas.

Visiems, kurie da nepriklauso, te prie A. L. T. Sandaros, yra proga priklausyti, nes jaunimui ir seniems — visiems yra vietos ir patogumų užtenka. Sandara yra organizacija, kuri rūpinasi darbo žmonių reikalais, kuri remia Lietuvos Liaudininkus ir Valstiečių Sąjungą, jai rūpi žmonių gerovė ir jos ateitis. Dėkitės prie Sandaros!

Kuopos Korespondentas.

MASS. VALSTIJOS VALDININKŲ RINKIMŲ PAŠEKIMĖS.

Jau "Sandaroje" buvome rašę, kad šiais metais Mass. Valstijojej Republikonų ir Demokratų partijos veda atkaklią kovą už pravedimą savo šalininkų į Mass. valstijos valdininkus. Lapkričio 7 d. rinkimams įvykus buvo sekancios pasekmės:

Į Gubernatorius. Republikonas (dabartinis gub.) COX gavo 468,277 balsus. Demokratas Fitzgerald 412,232 balsus, gubernatorium lieka antrai tarnystei COX.

Į Senatorius Republikonas LODGE, (dabartinis sen.) 516,675 balsus, demokratas Gaston 514,730. Senatorium lieka jau ketvirtai tarnystei lietuvių prietelius Lodge.

Į District Attorney. Republikonas O'Brien 103,032, demokratas Pelletier 76,131 — reiščia, šiais rinkimais į svarbiausias Mass. Valstijos valdiškas vietas pakliuvo republikonai. Po šių skaitlinių paskelbimo dar buvo skelbiama papildymų, bet persveriančių nebuvo.

ARESTUOTA MOTERIS \$3,000 PAVOGIME.

Minna L. Berlow, 23 m., liko suarestuota kaip įtariama pavogime \$3,000. Berlow buvo kasierė Oxford Drees Mfg. Co. 745 Washington St.

UZDEJO \$10,000 KAUCIJOS.

Pereitą subatą So. Bostone teismas po užėjimui \$10,000 kaucijos paliausavo tulą Vincent Lague, 21 m. amžiaus, gyvenantį 98 Mystic st., Somerville. Logue yra pagautas aplėšime Richard Waynerio valgomų daiktų krautuvės prie E. 8-th ir Covington Sts., So. Bostone. Teismas atidėtas iki sekančios subatą, nes policija mano sugauti dar kitus keturis vagilius.

PAVOGĖ ŠILKO VERTĖS \$4,000.

Motery šlebių dirbtuvėje, 282 Franklin St., Cambridge, pereitos subatos ryte dingo šilkas vertės \$4,000. Dirbtuvės vedėjas Sandman, raportavo policijai, kad ta dirbtuvė likos apvogta minėtos dienos anksti ryte, bet vagilių kol kas nesusekė.

10 SUŽEISTA GAZO EKSPLOZIOJE.

Pas Hawthorne Bros. 584 Commonwealth ave. pereitos subatos ryte eksplodavo didelė gazo bačka. Eksplozijoje liko 10 sužeistų. Eksplozija buvo tokia didelė, kad išvartė gazo stoties visus rakandus ir ofiso visą inventorių. Ant garso subėgo aplinkės gyventojai ir krautuvninkai. Buvo pašauti ugniagesiai, gydytojai ir ligoninės ambulansas. Eksplozijos priežastis dar neištirta.

\$50,000 NUOŠTOLIŲ.

Hunt Spiller Mfg. kompanijos dirbtuvėje prie Dorchester ave., So. Bostone ištiko didelis gaisras padarė nuostolių už \$50,000. Ugnis prasidėjo iš užsidegusių modelių dirbimui lokomotyvų.

3 MIRĖ NUO MUNŠAINO.

Bostone ir aplinkėje munšaino virimas eina pilnu smarkumu, nes kas sąvaitė buna laikraščiuose pranešimų apie areštus ir užsiniuodimus. Šią savaitę Bostone 3 mirė nuo munšaino, o 11 užsiniuodijo. Užsiniuodijusių skaitljuje yra priskaitomi Lynniečiai ir Moldeniečiai. Raiškia kiek valdžia daugiau persekioja tos biauzybės sunkėjus, tiek daugias buna nelaimingų atsitikimų. Mat žmogus dideliame atšargume strokais kiek prisusunkia, susipila į kokį kaušą ir maukia nieko nelaukdamas, tokiu būdu mušasi pats save su tais nuodais.

GELIŲ BALIUS PAVYKO.

Pereitos subatos vakarą, lapkričio 11 d. Lietuvių Moterų Apšvietos Draugija buvo surengus šokius, Lietuvių Salėje, So. Bostone. Buvo labai įdomus Balias, visi buvo apsikaisė su gelėmis, šoko ir gėrėjosi surengtu balium. Žiurint į tas Apšvietos moteris, matoma, kad tai tikrai jos yra apsišvietę, visur atsižymi savo darbais. Linkiu joms gerų pasekmių ir ant toliau darbuotis.

Report.

PASILINKSMINIMO VAKARĖLIS.

A. L. T. Sandaros 7 kp. rengia pasilinksmavimo vakarėį, nedėlios vakare, Lapkričio 19, 1922, savam kambaryje, 327 E St., So. Boston. Kviečiame visus narius ateiti ir atsivesti svečių, parodyti svečiams, kad mes mokame surengt draugišką vakarėį, pasigėrėt vieni kitais ir draugiškai pažaišt.

Pradėsime žaisti kaip penkios po pietų, taigi prašome šį kartą susirinkti į laiką. Prašome užsiregistruoti iš anksto pas šią įpatas: Barevičius, Janulevičius, Jankauskas.

Rengimo Komitetas.

KONCERTAS!

A. Bačiulis.

Rengia Muzikos ir Dramos Dr-ją "GABIJA," Nedėlioje,

LAPKRIČIO 26 D., 1922

Lietuvių Svetainėje

Kam. E ir Silver St., So. Bostone

Pradžia lygiai 8 v. vakare.

Vakaras bus vedamas gerb.

komp. Miko Petrausko.

DAINUOS

V. Putvinskaitė

IR

A. Bačiulis

ir vietiniai žymiausi solistai. Dainuos "Gabijos" choras naujas dainas ir Gabijos vyrai dainuos klesiškus dalykus.

Šis koncertas bus vienas iš puikiausių, nes yra dedamos didelės pastangos, kad parodyti publikai tikrai klesišką koncertą

Pasipirkite bilietus iš anksto, pas Gabijiečius arba "Sandaros" ofise, tikietai \$1.00, 75c., ir 50c.

Visus užprašo Valdyba.

NEWTON UPPER FALLS, MASS.

Sandariečių veikimas pilnu smarkumu prasidėjo.

Pirmiausia nutarė pradėti žiemos sezoną, surengdami susipažinimui su aplinkės jaunimu linksmus šokius, kurie įvyks lapkričio 18 dieną, 7:30 val. vakare, Forester Hall svetainėje. Tikimės, kad daug svečių turėsime.

Lapkričio 19 d. bus A. L. T. S. 22 kuopos susirinkimas viršmėnėje svetainėje, kur bus sudarytas programa, visos žiemos veikimo.

Ventos žinia.

KATALIOGAS DYKAI.

Jeigu manai pirkti namą, farmą arba biznį Massachusetts Valstijoje, reikalaukite Kataliogo LITHUANIAN AGENCY 684 N. Main Street, Montello, Mass.

Tel. S. B. 2488.

DR. J. C. LANDZIUS - SEYMOUR

Lietuvis Gydytojas.

Valandos 9-11 2-4 6-9.

506 Broadway,

SO. BOSTON, MASS.

ŠILTŲ KAMBARIAI.

Turiu 4 kambarius dėl išrandavojimo, visi šilti ir dideli, puikiausios maudynės, vieta puikiausi, So. Bostone. Išduodu už prieinamą kainą.

Dėl ženočių yra Virtuvė su gesu ir pečiūm.

E. PLEVOKIENĖ

948 E. Broadway,

So. Boston, Mass.

Tel. S. B. 1273-W.

Ligoniai Kurie Sergate

Reumatu, Dusuliu (Ašma). Nervų liga, širdies liga, nuomariu, veneriškomis ligomis ir tt. Visų ligų neminiu, bet bile ligą turi, ar kas tavo šeimynoje turi, nuo didžiausios ligos iki mažiausios; galite duoti antrašą, o gausite rodas ir receptus dykai. Idėk už du centų stampą ir gerą antrašą. Dažar geras laikas, vasara ir tiktai šitam laike jus patys save namie pagydysite. Bandykite naminio gydymo — patys sau. Čia turite progą su garantavimu, bile tik jus tą darysite — pasveiksate. Rašykite pas:

ALEX R. SALVIS
P. O. BOX 96 Dalas, Pa.

LIETUVIS GRABORIUS

Šiuomi pranešu vietas ir aplinkės lietuviams, jog laidotuves aprūpinu kogeriausiai ir už pigiausia kainą negu kiti. Į aplinkius miestukus važiuoju ir už tai nieko nerokuoju. Dieną ar naktį kreipkitės šiuom antrašu:

P. A. AKUNEVIČIUS

258 W. Broadway,

So. Boston, Mass.

Office Tel. 381.

Gyvenimo Tel. 2024-J.

SO. BOSTON HARDWARE CO.

VISKO KAS TIK REIKALINGA

DĖL NAMŲ REIKALAUKITE

pas mus, nes pas mus galėsite

gauti. Dabartiniu laiku par-

duosime žieminius įrankius kaip

tai: stiklus, paipas, kami-

nus prie pečių ir visokius boilerius, viskas pigiausiomis kainomis. Tel. 167-W. So. Boston.

Savininkai PETRAS BOLYS ir JONAS KLIMAS.

317 BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

KONSERVATORIJA

Lietuvių Muzikos Konservatorija pradėjo muzikos mokslo semestrą iš 9 d. rugėjo. Niekuomet nevelu but Garcia, Masini ar Galli-Curci, jeigu pradėdi mokslą rimtai ir patvariai. Ateik ir pasirink tinkamą sau laiką ir mokykis. Darbo žmogui yra gyvu reikalui mokyties dailės, nes šių dienų darbas labai vienodas ir jis užsmaugia žmogaus mintį, atbukina ją; tad menas paveiks daugiau į dirksnius ir intelektas netik atgaus savo pajėgas, bet dar stiprės. Už 10 pirmųjų lekcijų dainavimo ar harmonijos—15 dol. Už 10 pirmųjų lekcijų piano, smuikų ar kito instrumento—13 dol. Adresas: 769 Broadway, South Boston, Mass. Mikas Petrauskas, direktorius.

REAL ESTATE BROKERS

Gerbiami Tautiečiai! Mes turime pardavimui namų ir už pigią prekę. Tad pasinaudokite gera proga. Taipgi senus namus išmainome ant naujų. Tel. So. Boston 2335

J. M. PELDZIUS ir J. M. ŠUKYS
343 Broadway, So. Boston, Mass.

Didelė Proga

Nusilpnėję ant lytiškų organų vyrų, kaip tai nervų, paliks išgydyti ant visados per vartojimą gyduolių NOVO Tai yra galima pasakyti, cudauna gyduolė, kurios išgydė jau tukstančius vyrų sengancių lytiškomis ligomis. Jei esate serganti ant lytiškų nusilpnėjimų, kad kenkia jums betvarkė nervų, kad nustojet vyriškumo, kad esate nusilpnėjusiam padėjime, šaltos rankos arba kojos, galvos sopėjimai, užkėtimai vidurių, neviringimai skilvio, inkstų liga arba kitos ligos puslės, nemie lus sapnai, baimė sutikti žmones, kaip tai daro nekurie, paliksite išgydyti per vartojimą gyduolių NOVO. Gyduolės tas į trumpą laiką padarys jus sveikais, tvirtais ir laimingais, tada gi galima bus naudotis gyvenimu ir jo ypatybėmis. Dėl atydos, idant pertikrinti jus apie tai, kad NOVO gyduolės tą padarys, išsiunčiame jums DYKAI kompletišką kursą tų gyduolių, užtekintai ant 15 dienų, kada gi prisiusite mums savo antrašą ir pavardę, taipgi sykiu 50c. krasos ženklėliais arba sidabru dėl apmokėjimo liešų persiuntimo. Malonėkite atkreipti atydą ant to, kad tai nėra maža dežutė, bet kompletiškas kursas išgydymui, užtekintai ant 15 dienų, labai tankiai yra užtekintai išgydymui. Ta proga yra vien svarbi ant trumpo laiko. Rašykite mums neatidėlokite, taipgi praneškite kokiam laikraščij skaitėte tą apgarsinimą ir mes išsišimsime jums tuojaus tas gyduoles. (46)

NOVO COMPANY

Dept. 44, BOX 33, Brooklyn, N. Y. (Apgarsinimas)

Ofise Tel. S. B. 441
Residence W. Newton 1016-R.

Lietuvis Advokatas

Veda visokias provas, kaip tai: civiliškas ir kriminališkas; padaro visokius dokumentus prie pirkimo ir pardavimo.

FRANAS J. KALINAUSKAS,
414 Broadway, S. Boston, Mass.
(Virš Prekybos Bendrovės).

LIETUVIŲ GARAGE

Parduodame visokius automobilius, dalis ir reikmenis (supples). Išrandavojame automobilius dėl pasivažinėjimo; ir užlaikome ekspertą mekaniką dėl sutaisymo mašinas.

PETRAS JAKIMAVIČIUS.

541 East Broadway,
South Boston, Mass.

Tel. So. Boston 51370.

AKIŲ SPECIALISTAS.

Silpnos akys sudaro didžiausią žmogui nelaimę. Ir kiek gyvenime beliktu vertės, jeigu akyse švieša užgestų. Štai faktas: "Septyni žmonės iš dešimties turi dėvėti akinius." Ar jus tikrai žinote, kad jusų akys geros? Jei akių silpnumas ar galvos skaudėjimas apsirėškia, kreipkitės į patyrusį akių specialistą J. L. PAŠAKARNIS, O.D. 377a Broadway, cor. E St., So. Boston, Mass. OFISO VALANDOS: 9 ryto iki 8 vakaro. Nedėliomis pagal sutartį.

KASDIENINIS MAI STAS VISIEMS REIKALINGAS

Žinomas senas biznierių ANT. NAUJOKAITIS
208 West Fifth Street, South Boston, Mass.
ATIDARĖ visokių produktų krautuvę, kaip tai Mėnos Markėtę ir Grosernia. Kviečia visus aplinkės lietuvius kreiptis su pirkimu maisto ir kitu smulkmenų, čia rasite geras prekes ir mandagų patarnavimą.

Puiki Lietuviška

UŽEIGA

pas

ANTANĄ TAMULEVIČIŲ

300 Broadway, S. Boston Mass.